



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΠΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ
ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

Φοιτήτριες:

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΜ:222

ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΑΜ:17048

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΝΤΟΒΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	ΣΕΛ.2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	ΣΕΛ.6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	ΣΕΛ.7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	ΣΕΛ.9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.10
1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.10
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	ΣΕΛ.11
1.3 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.12
1.4 ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.14
1.5 ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ.....	ΣΕΛ.15
1.6 ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.16
1.7 ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ.....	ΣΕΛ.21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.23
2.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ.....	ΣΕΛ.23
2.1.1 Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ.....	ΣΕΛ.25
2.1.2 ΤΑ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.....	ΣΕΛ.26

2.2	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	ΣΕΛ.35
2.2.1	ΚΛΑΔΟΙ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΟΙ ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	ΣΕΛ.37
2.2.2	ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	ΣΕΛ.38
2.2.3	ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	ΣΕΛ.39
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	ΣΕΛ.40
3.1	ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	ΣΕΛ.40
3.2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....	ΣΕΛ.41
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ.....	ΣΕΛ.45
4.1	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ.....	ΣΕΛ.45
4.2	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ.....	ΣΕΛ.47
4.2.1	ΜΟΡΦΕ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ.....	ΣΕΛ.47
4.2.2	ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	ΣΕΛ.48
4.2.3	ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ. ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	ΣΕΛ.49
4.3	ΑΙΤΙΕΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ.....	ΣΕΛ.53
4.3.1	ΥΨΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ.....	ΣΕΛ.54
4.3.2	ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΝΟΜΙΑ.....	ΣΕΛ.57
4.3.3	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΗΘΙΚΗ.....	ΣΕΛ.58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....ΣΕΛ.60

5.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ <<ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ>>.....ΣΕΛ.60

5.2 ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥΧΡΗΜΑΤΟΣ.....ΣΕΛ.61

5.2.1 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ «ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ».....ΣΕΛ.62

5.3 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....ΣΕΛ.63

5.4 ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....ΣΕΛ.64

5.5 ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ <<ΜΑΥΡΟΥ>> ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.....ΣΕΛ.65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....ΣΕΛ.69

6.1 Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....ΣΕΛ.69

6.1.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ OFFSHOREΕΤΑΙΡΙΩΝ.....ΣΕΛ.71

6.1.2 ΣΥΝΔΕΣΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ.....ΣΕΛ.73

6.1.3 ΕΙΔΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.....ΣΕΛ.75

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....ΣΕΛ.80

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ.....ΣΕΛ.82

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα ασχοληθούμε με την έννοια των υπεράκτιων εταιρειών και πιο συγκεκριμένα θα ασχοληθούμε με το ζήτημα της φοροδιαφυγής καθώς επίσης και με το βρώμικο χρήμα και το «ξέπλυμά του»

Η βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα αυτό είναι τεράστια , όπως επίσης και τα σχετικά επιστημονικά και μη άρθρα που επικεντρώνονται στο θέμα της ίδρυσης και λειτουργίας των υπεράκτιων εταιρειών , τις οποίες συχνά σε πολλά συγγράμματα τις συναντούσαμε ως «φορολογικούς παράδεισους». Μέσα λοιπόν από την μελέτη ποικίλης βιβλιογραφίας κατανοήσαμε το θέμα αυτό και συγκεντρώσαμε τα πιο σημαντικά κατά την γνώμη μας, στοιχεία , τα οποία στην πορεία της εργασίας μας θα αναπτύξουμε.

Θα επισημάνουμε κυρίως όλα τα κυρίαρχα στοιχεία που έχουν οι υπεράκτιες, ποιες συνέπειες προκύπτουν από την λειτουργία τους αλλά επίσης θα παρουσιάσουμε και την αναγκαιότητα για την θέσπιση ενός ειδικού νομικού πλαισίου που έχει ως σκοπό την αντιμετώπιση όλων των οικονομικών εγκλημάτων τα οποία προκύπτουν από την λειτουργία τους .

Όπως λοιπόν θα κατατεθεί και στην συνέχεια, η ανάπτυξη των υπεράκτιων εταιρειών στην εγχώρια οικονομία αλλά και στην παγκόσμια οικονομία φέρει το αποτέλεσμα ότι οι βασικές τους δραστηριότητες ξεφεύγουν πέρα από τον όποιο έλεγχο κάνουν τα κράτη, συνεπώς όλο αυτό απαιτεί νομικά αλλά και φορολογικά εργαλεία με σκοπό μία ορθή αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών..

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία ασχοληθήκαμε με το θέμα των υπεράκτιων εταιρειών και πιο συγκεκριμένα με την φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα χρήματος ως συνέπεια της λειτουργίας τους και των δραστηριοτήτων τους.

Η εργασία αυτή αρχίζει με λίγα εισαγωγικά στοιχεία για το συγκεκριμένο θέμα, και στο 1^ο κεφάλαιο καταγράφεται ο ορισμός, τα χαρακτηριστικά των υπεράκτιων εταιρειών, οι λόγοι δημιουργίας τους αλλά και παρουσιάζονται οι χώρες εγκατάστασης τους και επίσης η έννοια των φορολογικών παράδεισων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας αυτής, ασχοληθήκαμε με την ανάπτυξη και τις δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιρειών εγχωρίως αλλά και σε χώρες του εξωτερικού

Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζουμε το νομικό και φορολογικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν οι υπεράκτιες εταιρείες ενώ στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας δίνονται στοιχεία σχετικά με την φοροδιαφυγή.

Στο πέμπτο και το έκτο κεφάλαιο δίνεται η έννοια του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και οι επιπτώσεις της λειτουργίας των υπεράκτιων εταιρειών.

Λέξεις κλειδιά: υπεράκτιες, φορολογικός παράδεισος, ξέπλυμα βρώμικου χρήματος. Φοροδιαφυγή.

ABSTRACT

In the present work we dealt with the issue of offshore companies and more specifically with tax evasion and money laundering as a consequence of their operation and activities.

At the beginning of the work, a small introduction is made on the subject, while in the first chapter the concept and characteristics of offshore companies are recorded, the reasons for their creation but also the countries of their establishment and also the concept of tax havens.

In the second chapter of this work, we dealt with the development and activities of offshore companies both in Greece and abroad.

In the next chapter we present the legal and tax framework in which offshore companies operate while in the fourth chapter of the work data on tax evasion are given.

The fifth and sixth chapters give the concept of money laundering and the implications of the operation of offshore companies.

Keywords: offshore, tax haven, money laundering. Tax evasion.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ως εξωχώριες εταιρείες θα ορίζαμε τις εταιρείες οι οποίες δεν δραστηριοποιούνται στα πλαίσια της χώρας όπου και έχουν δηλώσει πως εδρεύουν με βάση το καταστατικό τους και επιπλέον το σύνολο των μετοχών τους είναι ανώνυμες όπως επίσης ανώνυμοι είναι και οι όποιοι τίτλοι σχετικά με την ιδιοκτησία στην εταιρεία. Οι συγκεκριμένες χώρες διεθνώς ονομάζονται και φορολογικοί παράδεισοι καθότι δίνουν την δυνατότητα η εξωχώρια εταιρεία να μην φορολογείται ή αλλιώς να μην φορολογείται αλλά όχι τόσο αυστηρά.

Κάνοντας μία σύντομη ιστορική αναδρομή να αναφέρουμε πως η έννοια των φορολογικών παράδεισων αναπτύχθηκε για πρώτη φορά τον 20^ο αιώνα , και οφείλεται κυρίως στην αυξανόμενη φορολογία μετά το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου αλλά και ως συνέπεια της όποιας μεταφοράς γινόταν σε αξία χρήματος μέσα από τα αξιόγραφα προς τον κομιστή.

Τότε λοιπόν ήταν που οι τράπεζες της Ελβετίας προσπάθησαν αν επωφεληθούν κυρίως μέσα από τα υψηλά επιτόκια και επιπλέον και από το ότι η Εθνική τότε Τράπεζα της χώρας αποτέλεσε τον τελικό εγγυητή.

Τύποι εταιρειών offshore που εμπλέκονται σε φοροδιαφυγή / φοροαποφυγή	
Εταιρείες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Finance companies	Ασφαλιστικές εταιρείες Insurance companies
Εταιρείες συμμετοχών («χαρτοφυλακίου») Holding companies	Εταιρείες διαχείρισης Administration companies
Επενδυτικές εταιρείες Investment companies	Εταιρείες υπηρεσιών Service companies
Εταιρείες δικαιωμάτων Licensing companies (IP / royalty)	Εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης Leasing companies
Εμπορικές εταιρείες Trading companies	Εταιρείες αγοράς / διαχείρισης ακινήτων Real-estate-owning entities
Ναυτιλιακές εταιρείες Shipping companies	«Υβριδικά» σχήματα "Hybrid" entities
Τραπεζικές εταιρείες Banking companies	Εταιρείες διαχείρισης εμπιστευμάτων Trusts

Εικόνα 1

Πηγή: <http://www.gsac.gov.gr/images/pdfs/meth/Naziris.pdf>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι υπεράκτιες εταιρείες είναι γνωστές και ως offshore εταιρείες. Οι υπεράκτιες εταιρείες εννοιολογικά συγκροτούνται από δύο βασικά στοιχεία και με βάση αυτά διακρίνονται από τις αλλοδαπές εταιρείες:

- Πρώτο στοιχείο αποτελεί μέσα από τον ορισμό η διαφορά ανάμεσα στον τόπο ίδρυσης και στον τόπο λειτουργίας
- Το επόμενο στοιχείο αποτελεί το κράτος που επιλεγεί για την ίδρυσή τους το οποίο χαρακτηρίζεται και ως φορολογικός παράδεισος.

Αν θέλαμε να δώσουμε έναν επίσημο ορισμό στις υπεράκτιες εταιρείες θα αναφέραμε αυτόν που δίνει η νομοθεσία της χώρας μας και με βάση τον νόμο 3091 / 2002, με βάση τον οποίο ως εξωχώρια εταιρεία ορίζεται αυτή η οποία ναι μεν

εδρεύει σε μία χώρα εντούτοις σύμφωνα με την φορολογία της χώρας αυτής δύναται να έχει τις κύριες δραστηριότητές της σε κάποια άλλη χώρα και συνεπώς να έχει και πιο ευνοϊκή μεταχείριση.

Πιο συγκεκριμένα η υπεράκτια εταιρεία είναι η οικονομική οντότητα που δημιουργείται έχοντας ένα πιο ειδικό σκοπό . Ο σκοπός αυτός όμως είναι άμεσος με βραχύ χρονικό ορίζοντα και επίσης δεν ακολουθεί την αρχή της συνεχιζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας¹.

Ο όρος υπεράκτια εταιρεία κατά βάση αναφέρεται με σκοπό οι επιχειρήσεις να μπορούν να ιδρυθούν σε οικονομικά κέντρα τα οποία θα έχουν ένα πολύ χαμηλό επίπεδο φορολογίας και συνήθως τα οικονομικά αυτά κέντρα βρίσκονται σε νησιά τα οποία και παρομοιάζονται ως φορολογικοί παράδεισοι.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι υπεράκτιες εταιρείες εντοπίζονται αρχικά , χρονικά προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα. Η εμφάνιση αυτή έγινε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής .

Πιο συγκεκριμένα στο New Jersey θεσπίστηκε ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο και προέβλεπε διάφορες ευκολίες σχετικά με την σύσταση αλλά και την εγκατάσταση των εταιρειών στην πολιτεία αυτή. Οι εταιρείες αυτές θα επιβαρύνονταν μόνο με έναν ευνοϊκό φόρο εγκατάστασης και ο σκοπός ήταν η προσέλκυση εταιρειών από διάφορες άλλες πολιτείες και έτσι μέσω αυτών των εταιρειών η πολιτεία θα οδηγούνταν σε ενίσχυση των δημόσιων ταμείων της².

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και αφού είχε συμβεί η κατάρρευση του συστήματος Bretton Woods και αφού απελευθερώθηκε η κίνηση όλων των χρηματικών κεφαλαίων , έγινε και η ανάπτυξη των κινήτρων σχετικά με το πώς θα δημιουργηθούν εταιρείες και εντός της Ευρώπης.

Από το έτος 1920 και έπειτα έκαναν την εμφάνισή τους εντός της Ευρώπης αλλά και στην χώρα του Μονακό , στην Ελβετία και στο Λιχτεναστάιν οι

¹ Λιγωμένου Άννα, 2006, Εξωχώριες εταιρίες και φορολογικοί παράδεισοι, Αθήνα, Αρχείο Νομολογίας

² Μπώλος Α., «Οι εξωχώριες και η Ελληνική Ένομη τάξη», Νομικό Βήμα, 2013

πρωτοεμφανιζόμενες υπεράκτιες εταιρείες. Πιο ενδιαφέρουσες βέβαια είναι αυτές που αναπτύχθηκαν στην Ελβετία, καθότι εκεί το έτος 1934 θεσπίστηκε ένα πολύ πιο αυστηρό τραπεζικό απόρρητο διότι η θέσπιση του πολύ αυστηρού τραπεζικού απορρήτου κατά το 1934 και το οποίο ήταν άκρως ενδιαφέρον για πολλές εταιρείες που διαχειρίζονταν κεφάλαια και επίσης το συγκεκριμένο πλαίσιο νομοθεσίας έγινε η αρχή και για τα λοιπά κράτη τα οποία και ήθελαν να προσελκύσουν σημαντικό ύψος κεφαλαίων από άλλες χώρες.

Τέλη της δεκαετίας 1970 ξεκινάει μία τάση όπου σε μικρά κρατίδια από την Γηραιά Ήπειρο υιοθετούνται διάφορα θεσμικά και λοιπά πλαίσια για την ανάπτυξη των εξωχώριων εταιριών που έχουν κύριο σκοπό την οικονομική τους ανάπτυξη.

Βέβαια καθώς τα μικρά αυτά κράτη κατάφεραν να αυξήσουν τις εισροές του συναλλάγματος και επέτυχαν και την τεράστια αύξηση των κερδών τους και έτσι η μεγάλη αυτή η ραγδαία αυτή εξέλιξη έγινε και το σημείο της αναφοράς στον χάρτη της οικονομίας και συνεπώς τα κράτη που είχαν ήδη αναπτυχθεί ακολούθησαν την ίδια λογική με σκοπό την δημιουργία μίας νέας πηγής εσόδων.

Φτάνοντας λοιπόν στο σήμερα είναι πολλά τα κράτη τα οποία προσφέρουν την δυνατότητα για δημιουργία μίας υπεράκτιας εταιρείας και αυτό το επιτυγχάνουν με την καθιέρωση των απαραίτητων θεσμικών πλαισίων και έτσι προσφέρουν σε κάθε περίπτωση διαφορετικά πλεονεκτήματα στον ιδιοκτήτη της υπεράκτιας εταιρείας.

1.3 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Αν θέλαμε να καταγράψουμε το κύριο χαρακτηριστικό στοιχείο των υπεράκτιων εταιρειών θα λέγαμε ότι αυτό δεν είναι ένα μονοδιάστατο αλλά συντίθεται από τρία επιμέρους στοιχεία τα οποία είναι τα κάτωθι³:

- Εξοικονόμηση χρήματος
- Εχεμύθεια
- Ταχύτητα

³ Δουβής Παναγιώτης, (2003) « Offshore δραστηριότητες », Εκδόσεις PRESS LINE, Αθήνα

Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες αυτές μπορούν να ιδρυθούν εύκολα αλλά και γρήγορα, με χαμηλό κόστος και εξίσου χαμηλό αρχικό κεφάλαιο και επίσης περιλαμβάνουν ελάχιστες διατυπώσεις.

Επιπροσθέτως υπάρχει από την αρχή διάσταση ουσίας και τύπου, κάτι το οποίο αποτελεί φαινόμενο μάστιγας της λογιστικής και πυρήνας πολλών ειδών λογιστικής απάτης, καθώς ο κύριος σκοπός λειτουργίας των εταιρειών αυτών είναι η φοροαποφυγή αλλά και η φοροδιαφυγή, κάτι βέβαια το οποίο ουδέποτε θα δηλωθεί στο καταστατικό ίδρυσης της υπεράκτιας εταιρείας.

Επιπλέον το πιο βασικό χαρακτηριστικό τους είναι πως ο επιχειρηματίας αλλά και οι μέτοχοι της έχουν την δυνατότητα να διατηρούν την ανωνυμία τους κάτι βέβαια που είναι και το πιο κύριο χαρακτηριστικό της υπεράκτιας εταιρείας

Επιπλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι και η δυνατότητα για ελεύθερη διαμόρφωση του καταστατικού.

Επιπλέον η ύπαρξη μίας τρόπον τινά ιδιωτικής αυτονομίας δύναται να φέρει και την ελεύθερη διαμόρφωση όλων των εσωτερικών σχέσεων και αυτό δίχως να χρειάζεται η προστασία των τρίτων. Συνεπώς μέσα από την ιδιωτική αυτονομία δύναται να προβλεφθούν καταστατικά διαφορετικές κατηγορίες μετόχων, οι οποίοι θα έχουν και άλλα δικαιώματα όπως και διαφορετικές υποχρεώσεις όμως υπάρχουν και οι μέτοχοι των οποίων η κύρια δραστηριότητά τους θα είναι ως επενδυτές.

Εφόσον αυτοί που έχουν την υπεράκτια εταιρεία θέλουν να υπάρχει εμπιστευτικότητα θα πρέπει να υπάρξει ένας διαχειριστής ο οποίος θα είναι αντιπρόσωπος και θα είναι αυτός που θα διενεργεί και τις συναλλαγές της εταιρείας με το όνομά του αλλά όμως για τον λογαριασμό των ιδιοκτητών της υπεράκτιας εταιρείας.

Ακόμη να αναφέρουμε ότι η δημόσια αρχή η οποία είναι αρμόδια για την ίδρυση και την καταχώρηση των υπεράκτιων εταιρειών σε ειδικούς καταλόγους, έχει την κύρια υποχρέωση να διαφυλάττει την ανωνυμία των ιδιοκτητών και των μετόχων των εταιρειών αυτών.

1.4 ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ο βασικός λόγος δημιουργίας των υπεράκτιων εταιρειών είναι το κέρδος και ιδίως η μεγιστοποίηση του κέρδους αυτού.

Οι επιμέρους λόγοι δημιουργίας των εταιρειών αυτών είναι οι κάτωθι⁴:

- Φορολογικά πλεονεκτήματα
- Απόρρητο/ ανωνυμία των ιδιοκτητών
- Ιδιωτική αυτονομία
- Γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος
- Δυνατότητα σύστασης ακόμη και με έναν μόνο μέτοχο
- Αποφυγή των διατάξεων του φορολογικού δικαίου. Αυτό αφορά πιο συγκεκριμένα σε φόρους τεκμηρίων, φόρους κατοχής ή μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων, φόρους δωρεάς ή γονικής παροχής κλπ.
- Αποφυγή φόρων τόκων καταθέσεων
- Αποφυγή φόρων μερισμάτων
- Μη ύπαρξη συναλλαγματικών περιορισμών
- Ύπαρξη τραπεζικού απορρήτου
- Μη ύπαρξη δεσμεύσεων από το κληρονομικό δίκαιο, στην ουσία πρόκειται για παράκαμψή τους.
- Αποφυγή εργατικής αλλά και ασφαλιστικής νομοθεσίας
- Δυνατότητα μεταφοράς κερδών από άλλες χώρες που έχουν υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε χώρες με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές.
- Αποφυγή δεσμεύσεων της ατομικής περιουσίας.

⁴ Δουβής Παναγιώτης, (2003) « Offshore δραστηριότητες », Εκδόσεις PRESS LINE, Αθήνα

1.5 ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ

Τα βασικά κριτήρια επιλογής του τόπου εγκατάστασης της υπεράκτιας εταιρείας είναι τα εξής⁵:

- Ο τόπος
- Η οργάνωση
- Τα έξοδα για την σύσταση
- Η ύπαρξη ομπρέλας για την προστασία
- Το νομικό σύστημα
- Ο βαθμός του απορρήτου
- Η ύπαρξη της προσβασιμότητας
- Η επικοινωνία
- Το πολιτικό ρίσκο
- Το οικονομικό ρίσκο

Η σύσταση της εταιρείας ως διαδικασία θα πρέπει να γίνεται από τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα στην κάθε χώρα είτε αυτά είναι φυσικά είτε είναι νομικά. Στην αρχή θα επιλεγθεί το όνομα της εταιρείας, έπειτα θα καταβληθούν τα τέλη και μετά θα γίνει η σύσταση της εταιρείας. Το πρόσωπο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί να συστήσει την εταιρεία θα πρέπει να φροντίσει να καταβληθούν στο κράτος στο οποίο έγινε η σύσταση και σε τακτά χρονικά διαστήματα τα τέλη του έτους για την εταιρεία ώστε να διατηρηθεί και η νομική υπόσταση της εταιρείας βάσει των νόμων και έναντι των τρίτων.

⁵ Μπώλος Π. Αγγελος, (2013) « Οι εξωχώριες (offshore companies) και Ελληνική Έννομη τάξη », στο Νομικό Βήμα

Στο σημείο αυτό να αναφέρουμε πως για να ιδρυθεί η υπεράκτια εταιρεία χρειάζεται η σύνταξη αλλά και η υπογραφή ενός ιδιωτικού εγγράφου το οποίο είναι το καταστατικό. Αυτό το καταθέτουν στο μητρώο των εταιρειών της κάθε χώρας και μετά αυτό εγκρίνεται και λαμβάνει την επικύρωση από την πρόπυσα δημόσια αρχή.

Έτσι λοιπόν τα κύρια έγγραφα τα οποία χρειάζονται είναι τα κάτωθι:

- Το έγγραφο για την ίδρυση της εταιρείας , το οποίο ονομάζεται Articles of Incorporation, ή αλλιώς ονομάζεται Memorandum of Association , πάντα με βάση την νομοθεσία στην οποία βασίζεται η εταιρεία και μέσω αυτού βεβαιώνεται η ίδρυσή της. επιπλέον το έγγραφο αυτό περιέχει και τις κύριες πληροφορίες , δηλαδή το όνομα , τον τύπο των μετοχών , τον κύριο σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε, τις δραστηριότητες της κ.α.
- Ο κύριος εσωτερικός κανονισμός της εταιρείας , που ονομάζεται By- laws και εμπεριέχει τους κανόνες λειτουργίας της εταιρείας..Αυτός καθορίζει και όλες τις υποχρεώσεις αλλά και τα δικαιώματα αυτών που συμμετέχουν. Ο κανονισμός αυτός μπορεί και να τροποποιηθεί με την απόφαση του ΔΣ ή αλλιώς με την πλειοψηφία των μετόχων.
- Άλλο βασικό έγγραφο είναι και οι μετοχές και τα πιστοποιητικά των μετοχών.
- Κύριο έγγραφο είναι και η σφραγίδα της εταιρείας
- Τέλος ένα βασικό έγγραφο αποτελεί και το πρακτικό που τηρείται στις συνεδριάσεις του ΔΣ.

1.6 ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Εταιρίες Χαρτοφυλακίου:

Οι εταιρείες αυτές αφορούν σε μία μέθοδο για τον διεθνή φορολογικό σχεδιασμό σχετικά με την χρηματοδότηση των υπεράκτιων δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες οι οποίες γίνονται σε τρίτες χώρες δύναται να συγκεντρωθούν στην υπεράκτια εταιρεία η οποία πιθανόν να έχει ήδη υποκαταστήματα που λειτουργούν ή επίσης και να κατέχει και μετοχές από διεθνείς θυγατρικές εταιρείες οι οποίες έχουν δραστηριότητα σε τρίτες χώρες.

Η υπεράκτια αυτή εταιρεία είναι εταιρεία εκκαθαριστής των κερδών που προέρχονται από τις τρίτες χώρες , για συσσώρευση κερδών και επανεπένδυσης τους καθώς επίσης για εν γένει φορολογικό σχεδιασμό δραστηριοτήτων.

Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών:

Οι εταιρείες της μορφής αυτής δύναται να λειτουργήσουν ως ένα κανάλι το οποίο διοχετεύει δάνεια στην ξένη θυγατρική εταιρεία. Οι εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών παρέχουν την δυνατότητα στην εταιρεία να μετακινήσει αποτελεσματικά τα κέρδη της από την ξένη θυγατρική η οποία και λειτουργεί ως δανειολήπτρια και επίσης υπάγεται και στην δικαιοδοσία με ιδιαίτερα υψηλή φορολόγηση αλλά και σε υπεράκτια δικαιοδοσία με πιο χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές.

Δηλαδή οι τόκοι και οι δόσεις αποπληρωμής των δανείων προς τις υπεράκτιες εταιρείες προκαλούν μείωση κατά πολύ στα φορολογητέα εισοδήματα της δανειολήπτριας εταιρείας. Αυτό έχει σαν μειονέκτημα οι χώρες έδρας της δανειολήπτριας εταιρείας να επιβάλλουν την παρακράτηση φόρων στα ποσά των τόκων των δανείων. Για να επέλθει μείωση λοιπόν ή και για αποφυγή παρακράτησης των φόρων που προκύπτουν , όταν η δανειολήπτρια εταιρεία πληρώνει τόκους στο εξωτερικό, ευρίσκουν έμμεσους τρόπους ώστε να κατευθύνουν τα κεφάλαια των δανείου δια μέσω φιλικών δικαιοδοσιών (χωρών) , που διαθέτουν τέτοιες φορολογικές συμβάσεις ώστε να επέλθει απαλλαγή ή και μείωση των παρακρατούμενων φόρων

Όταν λοιπόν η εταιρεία αποπληρώνει τους τόκους δύναται όχι μόνο να μειώσει τα φορολογητέα της κέρδη αλλά και να μειώσει σε μεγάλο βαθμό και τα μερίσματά που πρέπει να δώσει.

Εμπορικές εταιρείες

Εμπορικές εταιρείες είναι αυτές των οποίων ο κύριος λόγος δραστηριοποίησης του είναι το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Η υπεράκτια εταιρεία θα χρησιμοποιηθεί για να μεταφέρει τα κέρδη από μία χώρα με υψηλή φορολόγηση σε μία χώρα με χαμηλή φορολόγηση. Τα σχήματα αυτά που δημιουργούνται αποκαλούνται τριγωνικό εμπόριο.

Αυτό ισχύει διότι μία εμπορική εταιρεία η οποία πραγματοποιεί εξαγωγές και εισαγωγές ιδρύει μία υπεράκτια εταιρεία η οποία λειτουργεί και ως διαμεσολαβητής μεταξύ του αγοραστή και του πωλητή.

Εφόσον όμως η ιδρύτρια εταιρεία θα κάνει εισαγωγές από άλλη χώρα , τότε αυτός που προμηθεύει τα εμπορεύματα θα πρέπει να στείλει τα εμπορεύματα κατευθείαν στην μητρική εταιρεία έπειτα να εκδώσει το παραστατικό στο όνομα της υπεράκτιας εταιρείας και με την σειρά της αυτής θα τιμολογήσει την μητρική εταιρεία σε μία τιμή αυξημένη.

Επιπλέον εφόσον η ιδρύτρια εταιρεία κάνει εξαγωγές εμπορευμάτων τότε τα εμπορεύματα αυτά θα αποσταλούν στον αγοραστή και τότε η μητρική εταιρεία θα τιμολογήσει την υπεράκτια με μία τιμή και έπειτα αυτή θα τιμολογήσει τον πελάτη.

Με τον τρόπο αυτό λοιπόν η ιδρύτρια εταιρεία θα έχει μειωμένα κέρδη και επίσης θα συσσωρεύει το κεφάλαιο στον λογαριασμό της υπεράκτιας εταιρείας.

Ναυτιλιακές Εταιρείες

Οι εξωχώριες εταιρείες οι οποίες απασχολούνται με τη ναυτιλία αλλά και με την ναύλωση και ενοικίαση σκαφών έχουν πολύ ευνοϊκές ρυθμίσεις.

Οι χώρες αυτές ενθαρρύνουν τις ναυτιλιακές εταιρείες να λειτουργούν υπό τις λεγόμενες σημαίες ευκαιρίας, αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται σε μία μη μόνιμα εγκατεστημένη εταιρεία να νηολογήσει τόσο με σύντομες διαδικασίες όσο και με μη αυστηρές διαδικασίες αλλά ακόμη και με πολύ χαμηλό και ανταγωνιστικό κόστος τα πλοία χρησιμοποιώντας την σημαία όμως την ξένης χώρας. Τα κέρδη τα

οποία θα προκύψουν από την εκμετάλλευση του πλοίου της υπεράκτιας εταιρείας θα υποβληθούν σε πολύ χαμηλή φορολογία.

Εταιρεία εμπιστευμάτων (trusts)

Η εταιρεία αυτή στην ουσία δραστηριοποιείται στην προστασία της περιουσίας.

Οι κύριοι συμβαλλόμενοι είναι οι εξής:

- ο πωλητής/διαθέτης, είναι αυτός που μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία σε trust μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία σε trust
- Ο διαχειριστής, ο οποίος διοικεί κυρίως το trust
- Ο θεματοφύλακας
- Οι δικαιούχοι είναι αυτοί λαμβάνουν τα οφέλη όλων των περιουσιακών στοιχείων του trust.

Επιπλέον να αναφέρουμε ότι το trust δεν έχει κάποια νομική προσωπικότητα και έτσι δεν δύναται να έχει περιουσιακά στοιχεία καθώς όλη του η περιουσία εκχωρείται στον διαχειριστή του.

Τα περιουσιακά του στοιχεία δύναται να είναι είτε ακίνητα είτε μετρητά είτε αξιόγραφα. Το trust συστήνεται με έγγραφο και ενέχει θέση συμφωνίας.

Οι εταιρείες αυτές κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούνται με σκοπό να αποκρύψουν την ταυτότητα των διαθετών και να αποφύγουν τις διατάξεις για το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος.

Εταιρείες Επενδύσεων

Μέσω των εταιρειών αυτών επιτρέπεται η επένδυση κεφαλαίων στις χώρες που έχουν υψηλούς συντελεστές φορολογίας και επίσης έχουν πριν συναφθεί συμβάσεις φορολογίας με το υπεράκτιο κέντρο.

Τραπεζικές εταιρείες

Δεν είναι λίγες οι τραπεζικές εταιρείες οι οποίες με βάση τις υπεράκτιες δικαιοδοσίες αποτελούν φορολογικά καταφύγια. Οι συγκεκριμένες εταιρείες κυρίως αποτελούν εταιρείες θυγατρικές κάποιων μεγάλων τραπεζικών ιδρυμάτων.

Το κύριο θετικό τους στοιχείο είναι ότι μπορούν να καταβάλλουν τόκους οι οποίοι απαλλάσσονται από την παρακράτηση του φόρου.

Εταιρείες ασφαλίσεων

Δεν είναι λίγοι οι διεθνείς οργανισμοί οι οποίοι και έχουν αναπτύξει την πρακτική του συνδυασμού ενός υπάρχοντος trust που δεν είναι νέο offshore προϊόν με νέα πολιτική ασφάλισης που επίσης δεν είναι νέο offshore προϊόν.

Τα δυο αυτά προϊόντα όταν συνδυαστούν δίνουν καινούργιες ευκαιρίες. Όταν ασφαλίζεται κάποιος πληρώνει κάποιο ασφάλιστρο. Το κόστος της ασφάλισης είναι μόνο ένα μικρό μέρος του καταβληθέντος ασφάλιστρου.

Οι ασφαλιστικές εταιρείες μετά την ασφάλιση, τοποθετούν τα υπόλοιπα των ποσών μαζί με άλλα δικά τους επενδυτικά κεφάλαια και προχωρούν στην παθητική διαχείριση, δηλ. τα τοποθετούν σε επενδύσεις χαμηλού ρίσκου. Έτσι η ασφαλιστική πολιτική έχει ως αποτέλεσμα το σχηματισμό ενός επενδυτικού χαρτοφυλακίου, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει όχι μόνο τα χρήματα, αλλά και σε άλλες μορφές παράγωγα χρήματα οικονομικά προϊόντα, όπως μετοχές, ομολογίες, ομόλογα κτλ.

Ακίνητα

Στην Ελλάδα η συχνότερη χρήση των υπεράκτιων εταιρειών τα τελευταία έτη είναι η αγορά και η διαχείριση των ακινήτων. Η υπεράκτια εταιρεία προκειμένου να προχωρήσει στην αγορά του ακινήτου, θα πρέπει το φυσικό πρόσωπο να μπορεί να εμφανίζεται στον συμβολαιογράφο ως εκπρόσωπος της εταιρείας και να έχει όλα τα απαραίτητα έγγραφα τα οποία αποδεικνύουν την νόμιμη σύσταση της υπεράκτιας εταιρείας και την λειτουργία της μέχρι εκείνη την στιγμή και την μη λύση της αλλά και την πληρεξουσιότητα του εμφανιζόμενου προσώπου για την κατάρτιση και την υπογραφή του συμβολαίου αγοράς

Χρηματοδοτική μίσθωση

Η μορφή αυτή αφορά στο ότι η υπεράκτια εταιρεία αγοράζει στο όνομά της τα πάγια που χρειάζεται η ιδρύτριά της και τα μισθώνει σε αυτή. Έτσι λοιπόν ναι μεν η ιδρύτρια εταιρεία αποκτά τα πάγια που χρειάζεται όμως τα αποκτά με κονδύλια που έχουν συσσωρευτεί στο εξωτερικό και δεν φορολογούνται και επίσης το κόστος της μίσθωσης εκπίπτει από το εισόδημα της ιδρύτριας επιχείρησης.

1.7 ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

Φορολογικοί παράδεισοι είναι τα κράτη τα οποία και δεν δύναται να συνεργαστούν στον τομέα της φορολογίας με κάποια άλλα κράτη και επίσης το καθεστώς της φορολογίας τους έχει περισσότερα προνόμια συγκριτικά με άλλα κράτη. Βέβαια οι φορολογικοί αυτοί παράδεισοι πιθανόν να έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά τα οποία είναι τα κάτωθι:

- Η φορολογία στα κράτη αυτά είναι πολύ χαμηλή σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και μηδενική
- Υπάρχουν νόμοι στα κράτη αυτά οι οποίοι και ενθαρρύνουν την ύπαρξη του οικονομικού απορρήτου και ακόμη δύναται να εμποδίσουν την ανταλλαγή των όποιων πληροφοριών όσον αφορά τους φορολογούμενους και τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

- Δεν υπάρχει διαφάνεια τόσο στις νομοθετικές όσο και στις νομικές και διοικητικές διαδικασίες τις οποίες η υπεράκτια εταιρεία υλοποιεί.
- Δεν δύναται να αναπτυχθεί εκεί η βασική επιχειρηματική δραστηριότητα αυτού του νομικού προσώπου.
- Οι δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι εταιρείες στους φορολογικούς παράδεισους είναι εξωχώριες δηλαδή είναι εκτός ορίων της πολιτείας στην οποία και έχει συσταθεί η εταιρεία.
- Οι εταιρείες αυτές ιδρύονται ώστε να επιτευχθεί το μικρότερο δυνατό κόστος φορολόγησης των διεθνών δραστηριοτήτων του ιδιοκτήτη της εταιρείας.

Τα κράτη που έχουν χαρακτηριστεί ως φορολογικοί παράδεισοι από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) είναι:

- Ανδόρα Ανγκουίλα εξαρτώμενο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου
- Αντίγκουα και Μπαρμπούντα Αρούμπα - που ανήκει στην Ολλανδία
- Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Νήσοι του Κουκ εξαρτώμενο έδαφος της Ζηλανδίας Δομινικανή Κοινοπολιτεία Γιβραλτάρ εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Γρενάδα Γκέρνσει/Σαρκ/Αλδερνέι εξαρτώμενα εδάφη από το στέμμα της Αγγλίας
- Νήσος του Μαν εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Τσέρσει - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Λιβερία
- Πριγκιπάτο του Λιχενστάιν
- Δημοκρατία των Μαλβίδων
- Δημοκρατία των νήσων Μάρσαλ

- Πριγκιπάτο του Μονακό Μοντσεράτ - έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Δημοκρατία του Ναούρου
- Ολλανδικές Αντίλλες - έδαφος της Ολλανδίας
- Νίουι - συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία
- Παναμάς
- Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.
- Δημοκρατία του Βανουάτ

Θα πρέπει να αναφέρουμε πως το 1/3 σχεδόν από τον παγκόσμιο πλούτο και επίσης το 1/2 του παγκοσμίου εμπορίου βρίσκεται τώρα πια σε υπεράκτιες εταιρείες

Καθώς οι φορολογικοί παράδεισοι δύναται να δρουν συνδυαστικά με τις υπεράκτιες εταιρείες έχει δημιουργηθεί μία οικονομία παράλληλη που ξεπερνάει σε αξία συνολική την οικονομική δύναμη αρκετών κρατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

2.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Οι υπεράκτιες εταιρείες παγκοσμίως χαρακτηρίζονται και ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα

Ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα (IOFC) θεωρούνται μικρές κυρίως δικαιοδοσίες που έχουν και χαμηλή φορολογία. Τα κέντρα αυτά έχουν κύρια ειδικότητα την παροχή εταιρικών και εμπορικών υπηρεσιών προς εταιρείες offshore και επιπλέον επενδύουν τα Offshore κεφάλαιά τους.

Αρκετές χώρες θεωρούνται διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα και επίσης προσφέρουν και αρκετά φορολογικά προγράμματα με κύριο στόχο την διευκόλυνση των ξένων επενδυτών προκειμένου αυτοί να μπορέσουν να εξελίξουν την δραστηριότητά τους στις επικράτειες.

Βέβαια παράλληλα με αυτό υπάρχουν και χώρες οι οποίες παρέχουν πολύ πιο λίγα χαρακτηριστικά προς εκμετάλλευση, σχετικά με την παγκόσμια φορολογική οργάνωση, και συνεπώς οι χώρες αυτές ονομάζονται IOFC.

Εντούτοις πολλές φορές σύγχυση δημιουργείται και με τον όρο φορολογικός παράδεισος, ο οποίος όπως αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο χρησιμοποιείται ευρέως για την περιγραφή μίας υπεράκτιας εταιρείας και συνεπώς και για τη περιγραφή ενός IOFC.

Να αναφέρουμε ότι ένα τέτοιο κέντρο χαρακτηρίζεται φορολογικός παράδεισος λόγω της χαμηλής φορολογίας του.

Έτσι λοιπόν σε αυτές τις χώρες έχει δημιουργηθεί κυρίως εσκεμμένα, ένα ευέλικτο φορολογικό περιβάλλον με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές ή και δίχως φορολόγηση, ώστε να ενθαρρυνθεί η χρήση της επικράτειάς τους αλλά και η διενέργεια των διεθνών συναλλαγών.

Πολλά τέτοια χρηματοοικονομικά κέντρα είναι μεγάλα εμπορικά κέντρα τα οποία έχουν πιο υψηλή φορολογία. Αυτά χαρακτηρίζονται υπεράκτια κέντρα εξαιτίας της όποιας ιδιομορφίας παρουσιάζουν τα φορολογικά και νομικά τους συστήματα και έτσι τους προσφέρεται και η δυνατότητα για αποτελεσματική εφαρμογή των παγκόσμιων φορολογικών προγραμμάτων, ανεξάρτητα από την υψηλή εσωτερική φορολογία.

Γενικότερα εφόσον μία χώρα μπορεί να προσφέρει πλεονεκτήματα επί θεμάτων παγκοσμίων φορολογικών προγραμμάτων, είτε θα λειτουργεί σαν χώρος για

συναλλαγές είτε σαν χώρος για φύλαξη των κεφαλαίων των διεθνών εταιρειών και επιπλέον θα θεωρείται και διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο.

Για να επιλεγούν βέβαια σωστά τα κράτη τα οποία θα αναγνωριστούν ως διεθνή υπεράκτια κέντρα , χρησιμοποιείται ως βασικό κριτήριο η συχνότητα με την οποία οι χώρες χρησιμοποιούν τους σκοπούς που προαναφέρθηκαν και επιπλέον μπορούν να δίνουν στον φορολογούμενο την ευκαιρία να συγκεντρώσει το εισόδημα στα χέρια των συγκεκριμένων εταιρειών που έχουν καταχωρηθεί και εδρεύουν σε αυτές τις περιοχές δίχως βέβαια να έχουν μεγάλες οφειλές.

2.1.1 Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Σχετικά με την επιλογή ενός διεθνούς υπεράκτιου κέντρου διακρίνονται κάποιοι συγκεκριμένοι παράγοντες, οι πιο σημαντικοί εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Η δυνατότητα που δίνεται στους μη κατοίκους των χωρών αυτών να ιδρύσουν μία εταιρεία που θα είναι στην δικαιοδοσία του κέντρου αυτού αλλά και η ύπαρξη εκεί ειδικής φορολογικής μεταχείρισης.
- Η πιθανότητα που υπάρχει για την συγκέντρωση ή την παραμονή των κεφαλαίων στην δικαιοδοσία του χρηματοοικονομικού κέντρου , δίχως όμως τα κεφάλαια αυτά να φορολογούνται.
- Η παρουσίαση προβλημάτων όσον αφορά την μεταφορά των κεφαλαίων τόσο από όσο και προς την δικαιοδοσία του χρηματοοικονομικού κέντρου. Αυτό πιο ειδικά αφορά στην ύπαρξη προβλημάτων σχετικά με τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων ή και των κερδών προς τους μετόχους.
- Η ύπαρξη της ειδικής μεταχείρισης επί θεμάτων των διαφόρων ειδών εισοδήματος.
- Η εφαρμογή ή μη εφαρμογή των παρακρατούμενων φόρων στις επιχειρήσεις
- Η ύπαρξη ή μη ύπαρξη των περιορισμών προς τους ξένους κυρίως μετόχους.
- Η ύπαρξη συγκεκριμένων συνθηκών ανάμεσα στα χρηματοοικονομικά κέντρα και τις τρίτες χώρες.

Να προσθέσουμε πως για την σύσταση μίας εξωχώριας εταιρείας σε ένα διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο απαραίτητως συνεκτιμώνται και τα κάτωθι:

- Οι απαραίτητες άδειες ώστε να γίνει η λήψη όλων των πληρωμών από την χώρα που είναι η έδρα της μητρικής εταιρείας , είτε με την μορφή του δανεισμού είτε με την μορφή του κεφαλαίου περιουσίας της.
- Οι απαραίτητες ειδικές παραχωρήσεις προς την εξωχώρια εταιρεία, όσον αφορά τα κέρδη από την δραστηριότητα προς την ξένη χώρα, στην περίπτωση που είναι απαραίτητες ώστε να γίνουν οι πληρωμές προς και από το υπεράκτιο κέντρο.
- Η ύπαρξη απαγορεύσεων από το υπεράκτιο κέντρο σχετικά με την έκδοση και την εξαγορά των μετοχών.
- Η ύπαρξη της απαλλακτικής φορολογικής συμφωνίας σχετικά με το εισόδημα το οποίο και φεύγει από την δραστηριότητα προς την ξένη χώρα, δηλαδή προς το υπεράκτιο κέντρο.

2.1.2 ΤΑ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Το ΔΝΤ το 2000 δημοσίευσε μια λίστα επικρατειών τις οποίες και ενέκρινε ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα. Κάποια από αυτά, ήταν Βρετανικές αποικίες ή και εξαρτώμενα κέντρα από τη Μεγάλη Βρετανία και αυτά αυτοαποκαλούνται offshore δικαιοδοσίες.

Στις ΗΠΑ το Εθνικό Γραφείο των Οικονομικών Ερευνών, έχει αναφέρει πως περίπου το 15% των χωρών του κόσμου θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι και ότι οι εν λόγω χώρες λόγω του μικρού μεγέθους τους και του πλούτου, έχουν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας ως φορολογικοί παράδεισοι.

Στην συνέχεια θα παρουσιαστούν οι δικαιοδοσίες οι οποίες θεωρούνται οι σημαντικότεροι προορισμοί:

1. **Bahamas (Μπαχάμες):** οι Μπαχάμες είναι ως ένα από τα πιο γνωστά νησιά παγκοσμίως .Επιπλέον οι Μπαχάμες αποτέλεσαν την πρώτη δύναμη στο

φαινόμενο των εξωχώριων εταιρειών. Το νομικό σύστημα των εταιρειών αυτών βασίζεται κυρίως στο Αγγλικό εθιμικό δίκαιο, και ιδίως στο γραπτό δίκαιο των Bahamas. Το νόμισμα που τηρούν είναι το δολάριο των Bahamas, το οποίο είναι συνδεδεμένο άμεσα με το δολάριο των ΗΠΑ.

Κύρια πηγή εσόδων τους είναι ο τουρισμός, που συνεισφέρει στο 60% του καθαρού εθνικού εισοδήματος. Οι Μπαχάμες είναι από μεγάλα οικονομικά κέντρα της Καραϊβικής. Περίπου 300 τράπεζες και εταιρείες καταπιστευμάτων, έχουν την άδεια λειτουργίας τους στις Μπαχάμες.

Η εθνική κυβερνητική πολιτική ενθαρρύνει τις επενδύσεις κυρίως τις ξένες.

Διευκολύνει τις διεθνείς επιχειρήσεις σε πολλούς τομείς.

Πιο συγκεκριμένα υπάρχει δυνατότητα επιλογής και δικηγόρων, λογιστών και τραπεζιτών.

Ακόμα παρέχει την δυνατότητα εγγραφής στα πλοία αλλά και ελεύθερα λιμάνια. Επίσης η αρχή επενδύσεων, η οποία συντονίζει όλες τις επενδύσεις στην χώρα, ξένες αλλά και εγχώριες. Επιπροσθέτως δίνονται διάφορα κίνητρα στους επενδυτές .π.χ φορολογικές ελαφρύνσεις για αγορά σπιτιού στην χώρα.

Επιπλέον, ενώ δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομοθεσία απορρήτου και εμπιστευτικότητας, ο Αστικός Κώδικας στις Μπαχάμες έχει προβλέψει κυρώσεις σε όσους κριθούν ένοχοι για παραβίαση της εμπιστευτικότητας.

2. **Bermuda (Βερμούδες):** Οι Βερμούδες είναι νησί του Ατλαντικού κομμάτι της Βρετανικής Κοινοπολιτείας από το έτος 1614 και διέπεται από αγγλική νομοθεσία και εθιμικό δίκαιο.

Μετά το τέλος του 2ου Παγκόσμιου Πόλεμου και εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης ξεκίνησε την ανάπτυξη offshore δραστηριοτήτων.

Στο νησί έχει δημιουργηθεί ένα σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον που παρέχει μεγάλη υποστήριξη στο τομέα της παροχής υπηρεσιών.

Επιπλέον υπάρχουν και τράπεζες που κατέχουν συγκεκριμένες εταιρείες καταπιστευμάτων και οι οποίες ελέγχονται από τη Νομισματική Αρχή.

Επιπροσθέτως έχει παρουσιάσει υψηλή ανάπτυξη καθώς και ποιότητα των αντασφαλίσεων, κι αυτό έχει κάνει τις Βερμούδες να θεωρούνται ως η 8^η μεγαλύτερη ασφαλιστική αγορά, να κατέχει επίσης το πιο μεγάλο ποσοστό των

ασφαλιστικών εταιρειών παγκοσμίως, το οποίο ανέρχεται περίπου σε 19,3% (958 εδρεύουν στο νησί).

Επιπλέον δεδομένου ότι οι Βερμούδες έχουν μηδενική φορολογία, δεν έχουν υπογράψει συνθήκες της αποφυγής της διπλής φορολόγησης.

Η μοναδική συμφωνία που έχει συναφθεί μέχρι και σήμερα είναι με την Αμερική το 1988, σύμφωνα με την οποία :

- οι ΗΠΑ δίνουν απαλλαγή κυρίως των ασφαλιστικών εταιρειών των Βερμούδων από τους φόρους των ασφαλιστρών που αποστέλλονται από τις ΗΠΑ προς τις Βερμούδες

- επιτρέπεται στις αμερικάνικες επιχειρήσεις να μπορούν να υπογράψουν και συμβάσεις στις Βερμούδες, και οι δαπάνες τους να αφαιρούνται από τα κέρδη στις ΗΠΑ για τον υπολογισμό του φόρου

- με την συνθήκη επίσης προβλέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών, όποτε αυτό ζητείται, υποκείμενη σε ορισμένα κριτήρια, και το 2005 με την Αυστραλία, για ανταλλαγή πληροφοριών, σχετικά με αστικά και θέματα εγκλημάτων.

3. British Virgin Islands (Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι): Τα νησιά αυτά έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό offshore εταιρειών στο κόσμο. Οι μεγαλύτεροι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί έχουν γραφεία αντιπροσώπευσης στα νησιά αυτά.

Είναι μέλη της Αγγλικής Κοινοπολιτείας, και από το 1967 έχουν δική τους κυβέρνηση. Το νομικό και δικαστικό τους σύστημα βασίζεται μόνο στο Αγγλικό δίκαιο.

Άμεση προτεραιότητα της κεντρικής κυβέρνησης είναι κυρίως η ανάπτυξη του τουρισμού, που είναι μια από τις πιο σημαντικές πηγές εσόδων της χώρας

Το επίπεδο ζωής είναι από τα πιο υψηλά της Καραϊβικής καθώς υπάρχει και οικονομική σταθερότητα.

Ούτε σ' αυτά τα νησιά υπάρχει ειδικό νομοθετικό πλαίσιο του απορρήτου και εμπιστευτικότητας, εντούτοις στον Αστικό τους Κώδικα προβλέπονται κυρώσεις σε όσους τα παραβιάζουν.

Επιπλέον, έχουν υπογράψει δύο συμφωνίες, την μία με το Ηνωμένο Βασίλειο και την άλλη με τις ΗΠΑ.

Οι συμφωνίες αφορούν την ανταλλαγή των πληροφοριών που σχετίζονται με υποθέσεις εγκληματικής δραστηριότητας.

Επίσης, υπάρχει και νομοθετικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο απαιτείται η αναφορά όλων των δραστηριοτήτων, που αφορούν στην διακίνηση ναρκωτικών, καθώς και στη νομιμοποίηση των εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες.

4.Cayman Islands (Νησιά Κέυμαν): Τα Νησιά Κέυμαν, είναι αυτά τα οποία έχουν τη μεγαλύτερη αξία στην διαχείριση περιουσιακών στοιχείων κυρίως σε υπεράκτια αμοιβαία κεφάλαια κι είναι επίσης αυτά που έχουν την πιο ισχυρή παρουσία στην αγορά τιτλοποιήσεων των ΗΠΑ.

Τα νησιά Κέυμαν είναι μια Βρετανική αποικία. Το νομικό τους πλαίσιο βασίζεται και αυτό στο αγγλικό νομικό σύστημα, με τοπικά νομοθετήματα.

Το αγγλικό εθνικό δίκαιο έχει τροποποιηθεί και εκσυγχρονιστεί με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να μπορεί να ταιριάζει με ένα IOFC και με το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η ανάπτυξη αυτών των Νησιών ως IOFC, οδήγησαν ώστε να δημιουργηθεί ένα σύνθετο επιχειρηματικό περιβάλλον. Οι υπηρεσίες οι οποίες αναπτύχθηκαν περιλαμβάνουν τράπεζες, νομικούς και λογιστές, διευθυντές ασφάλισης αλλά και όλες τις κανονιστικές και λοιπές υποστηρικτικές διευκολύνσεις (όπως για παράδειγμα ταχυμεταφορές ,προμηθευτές Η/Υ, κ.α.). Υπάρχουν περίπου 400 τράπεζες κι άλλες εταιρείες καταπιστευμάτων, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στους Νήσους Κέυμαν, και περιλαμβάνουν τις περισσότερες από τις 50 μεγαλύτερες τράπεζες του κόσμου. Υπάρχουν περίπου 70 τράπεζες οι οποίες διατηρούν την έδρα τους εκεί. Οι υπόλοιπες εκπροσωπούνται στα Νησιά, και συγκεκριμένα από ένα υποκατάστημα τραπεζικής πρώτης κατηγορίας.

Η επιχειρηματική κοινωνία καλύπτει τις ανάγκες της από μόλις 7 τράπεζες οι οι οποίες ασχολούνται με λιανική τραπεζική και οι οποίες λειτουργούν με ένα κοινό σύστημα συμψηφισμού.

Το 1955 έγινε αναμόρφωση του νόμου περί απορρήτου και με τον οποίο κωδικοποιούνται οι υποχρεώσεις του επαγγελματικού απορρήτου, όπως στο Αγγλικό Δίκαιο. Με την αναμόρφωση του νόμου δίνεται η δυνατότητα όπως στο

αγγλικό δίκαιο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να υπάρχει αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών.

Τα μέτρα αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων παράνομων δραστηριοτήτων, εφαρμόζονται σε όλα τα πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα, αλλά και σε φυσικά πρόσωπα, π.χ.(δικηγόροι, λογιστές, και μεσίτες ακινήτων) τα οποία εμπλέκονται σε χρηματοοικονομικές διεργασίες.

Με βάση τις ρυθμίσεις της νομοθεσίας περί νομιμοποίησης εσόδων ρυθμίζονται:
έσοδα από παράνομες δραστηριότητες,
-η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,
-η εξακρίβωση όλων των στοιχείων των ηλεκτρονικών μεταφορών χρημάτων
-αλλά και η τήρηση αρχείων όλων των σχετικών συναλλαγών.

Οι σύμβουλοι είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές όταν υποπτεύονται ότι κάποιος πελάτης τους εμπλέκονται σε εγκληματικές ενέργειες.

Στα νησιά Κέυμαν θεωρείται ποινικό αδίκημα η παράλειψη δήλωσης στην Χρηματοοικονομική Αρχή, όχι μόνο αν είναι εις γνώση του, αλλά ακόμη κι αν υποπτεύεται θέμα ξεπλύματος χρήματος.

Επιπλέον σύμφωνα με τον νόμο «περί τελωνείων και δασμών», απαιτείται η αναφορά στις αρμόδιες αρχές, κινήσεις μετρητών μέσα στην επικράτεια των Νήσων Κέυμαν, για ποσά άνω από 18,000 δολαρίων ΗΠΑ.

5.Jersey (Τζέρσευ): Αποτελεί μια αυτόνομη κτήση του στέμματος του Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι γνωστό κυρίως για το ισχυρό τραπεζικό σύστημα καθώς και για την διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, όπως επίσης και για το πλήθος των χρηματιστών, των συμβούλων εταιριών, λογιστών και δικηγόρων. Το δίκαιο του Τζέρσευ βασίζεται στο νομικό σύστημα της Νορμανδίας, σε θέματα σχετικά με την περιουσία, τις υποθήκες και τις διαδοχές.

Η νομοθεσία του νησιού έχει επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από την Αγγλική Νομοθεσία. Την διαχείριση του αστικού και ποινικού δικαίου του Τζέρσευ, την έχει αναλάβει το Βασιλικό Αγγλικό Δικαστήριο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του εθνικού εισοδήματος του νησιού προέρχεται από τον χρηματοοικονομικό τομέα.

Η κυβέρνηση διαχρονικά έχει επιβάλλει χαμηλή φορολογία για τους κατοίκους περίπου στο 20%, συνδιάζοντας μια συνετή οικονομική πολιτική.

Το αποτέλεσμα είναι το νησί να έχει ταμειακά πλεονάσματα και ελάχιστο δημόσιο χρέος.

Οι τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λειτουργούν με πολύ αυστηρούς περιορισμούς και χορηγεί άδειες σε γνωστά ιδρύματα, που μπορεί να αναπτύσσουν τις υπηρεσίες τους στο νησί ή να επιθυμούν να καλύψουν άλλες γεωγραφικές περιοχές.

Σχετικά με το απόρρητο, στο Τζέρσευ παρέχονται και υπηρεσίες αντιπροσώπευσης. Μεταξύ των συμβούλων και των πελατών υπογράφεται συμφωνητικό με το οποίο την νομική ευθύνη για το απόρρητο του πελάτη την έχει ο σύμβουλος εκτός αν ο πελάτης παραβεί τον νόμο. Έτσι τα ονόματα των ιδιοκτητών μιας εταιρίας του Τζέρσευ δεν εμφανίζονται στο μητρώο των εταιρειών.

Η ανταλλαγή πληροφοριών προβλέπεται σε περιπτώσεις φοροδιαφυγής και απάτης, καθώς και προς αποφυγή διπλής φορολογίας με το Ηνωμένο Βασίλειο και το Guernsey. Έχουν εκδοθεί οδηγίες προς τον Χρηματοοικονομικό Τομέα από την Επιτροπή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών κατά της νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες.

Ενώ οι Τράπεζες του Τζέρσευ έχουν προβεί εθελοντικά στην υιοθέτηση της αρχής «γνώρισε τον πελάτη σου» όπως αυτό έχει ρυθμιστεί από την επιτροπή Βασιλείας, κατά της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

6.Luxembourg (Λουξεμβούργο): Το Λουξεμβούργο, είναι ο δεύτερος πιο ασφαλής φορολογικός παράδεισος μετά την Ελβετία.

Δημιουργήθηκε το 1815 με βάση την συνθήκη της Βιέννης, πριν γίνει ανεξάρτητο το 1867. Ως ανεξάρτητο κράτος (Μεγάλο Δουκάτο) μέσα στην Γερμανική Ομοσπονδία.

Το νομικό σύστημα στο Λουξεμβούργο σύστημα έχει την βάση του στο Ναπολεόντειο κώδικα και πλησιάζει αρκετά το βελγικό και το γαλλικό νομικό σύστημα. Τα τελευταία χρόνια έχει μετατραπεί σε ένα από τα σημαντικότερα και μεγαλύτερα επίσης οικονομικά κέντρα του κόσμου. Η πιο δημοφιλής περιοχή για εταιρείες συμμετοχών κι επενδύσεων είναι η πρωτεύουσά του όπου εκεί κάνουν επανεπένδυση των κερδών που προέρχονται από ξένες χώρες.

Επίσης, το Λουξεμβούργο είναι το κέντρο διαπραγμάτευσης Ευρωομολόγων. Η κυβέρνησή τους εφαρμόζει μια πολιτική η οποία ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις προσφέροντας και πολλά επενδυτικά κίνητρα.

Συγκεκριμένα σε εταιρείες παροχής υπηρεσιών και βιομηχανικές εταιρείες σοβαρού οικονομικού βάρους, προσφέρονται κίνητρα αφορολόγητων επενδύσεων.

Επιδοτούμενα δάνεια με μειωμένα επιτόκια:

προκειμένου να γίνει αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων.

επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

κόστος εκπαίδευσης προσωπικού

παροχή κυβερνητικών εγγυήσεων (μετρητά, διαμεσολάβηση απόκτησης εξοπλισμού, βιομηχανικά δικαιώματα και κτίρια).

Το τραπεζικό απόρρητο και η εμπιστευτικότητα διέπονται από μία ειδική νομοθεσία. Ο Ποινικός Κώδικας απαγορεύει στους τραπεζικούς υπαλλήλους, να αποκαλύπτουν πληροφορίες που αφορούν τις υποθέσεις των πελατών τους.

Μόνο σε δύο περιπτώσεις άρετε το τραπεζικό απόρρητο.

Όταν ο τραπεζίτης καλείται ως μάρτυρας σε κάποια ποινική διαδικασία

ή όταν πρόκειται για θάνατο μόνιμου κατοίκου του Λουξεμβούργου.

7.Mauritius (Μορίσιους): Η νήσος Μορίσιους, γεωγραφικά βρίσκεται στον Ινδικό Ωκεανό, σχεδόν 800 χιλιόμετρα περίπου της Μαγαδασκάρης.

Η οικονομία της είναι βασισμένη σχεδόν αποκλειστικά στο τουρισμό, ενώ παράλληλα έχει σημειώσει μεγάλη ανάπτυξη η λειτουργία των offshore εταιρειών.

Επιχειρηματικά το κλίμα χαρακτηρίζεται ως μια πλατφόρμα των οικονομικών υπηρεσιών των κρατών της Αφρικής. Οι προκλήσεις είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες σε διεθνές επίπεδο και με καλό επίπεδο επικοινωνίας.

Επίσης χρησιμοποιείται για εξωτερικές αλλά και εσωτερικές επενδύσεις από χώρες της Ασίας, της Ευρώπης και της Αφρικής, αφού διαθέτει τις απαραίτητες εμπορικές αλλά και νομικές υποδομές οι οποίες είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη διεθνούς δικτύου.

Επίσης η νήσος Μορίσιους, ανήκει στη λίστα του Ο.Ο.Σ.Α., με τις δικαιοδοσίες που έχουν υιοθετήσει τα διεθνή πρότυπα της φορολογίας και διαφάνειας. Επιπλέον έχει και συμβάσεις περί αποφυγής διπλής φορολογίας με χώρες της Ασίας, την Ευρώπης και την Αφρικής.

8. Panama (Παναμάς): Βρίσκεται στη Κεντρική Αμερική και αποτελεί ένα σημαντικό Διεθνές Ναυτιλιακό Κέντρο. Στο νομικό τους σύστημα ισχύει το Αστικό Δίκαιο το οποίο βασίζεται στο Ρωμαϊκό Δίκαιο .

Η κυβέρνηση του νησιού υποδέχεται θετικά τις ξένες επενδύσεις και φροντίζει να προωθεί ένα πολύ ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον.

Οι απαιτήσεις για την δημιουργία κοινών επιχειρήσεων (joint ventures), είναι ελάχιστες εκτός από τις δραστηριότητες που αφορούν κυρίως το λιανικό εμπόριο, να επιτελούνται μόνο από τους κατοίκους του Παναμά.

Όσο αφορά την δημιουργία κοινών επιχειρήσεων (joint ventures), δεν υπάρχουν πολλές απαιτήσεις, παρά μόνο η απαίτηση για τις δραστηριότητες που αφορούν κυρίως το λιανικό εμπόριο, να διεξάγονται αποκλειστικά από κατοίκους του Παναμά.

Κάποια από τα κίνητρα και τα οφέλη που δίνονται στο Παναμά είναι τα εξής:

- Έλλειψη Κεντρικής Τράπεζας, η οποία να μπορεί να θέτει περιορισμούς (νομισματικούς ή και συναλλαγματικούς ελέγχους).
- Η καταχώρηση του μετοχικού κεφαλαίου στο ειδικό μητρώο δεν είναι υποχρεωτική.
- Απουσία φόρων ή περιορισμών στα κεφάλαια που εισέρχονται ή εξέρχονται στον Παναμά

- Η μη ύπαρξη μηχανισμού ελέγχου του επαναπατρισμού των κεφαλαίων και των εισοδημάτων

- Η πλήρης προστασία του απόρρητου

- Απουσία συναλλαγματικών ελέγχων.

Επιπλέον ο νόμος περί τραπεζών αποτελεί εγγύηση του απορρήτου σε κάθε είδους τραπεζικών εργασιών.

Μοναδική εξαίρεση που αίρεται το απόρρητο αποτελεί η διερεύνηση εγκληματικών πράξεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις μόνο οι Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί καθώς και άλλοι επαγγελματίες υποχρεούνται να παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σχετικά με υποθέσεις των πελατών τους.

Οι τράπεζες (σύμφωνα με τον Νόμο περί Τραπεζών του 1998) υποχρεούνται να δίνουν την ταυτότητα του πελάτη τους καθώς και το είδος της συναλλαγής που είχαν μαζί του. Τα στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο προκειμένου να παρέχουν βοήθεια στο Ανώτατο Εποπτικό τους Όργανο .

Επίσης προκειμένου η χώρα να διώξει την κακή φήμη σχετικά με ξέπλυμα μαύρου χρήματος από ναρκωτικά ,και προσπαθώντας να ενισχύσει την καλή φήμη ως φορολογικός παράδεισος, έχει υπογράψει συμβάσεις που αφορούν την αποφυγή διπλής φορολόγησης, μόνο με χώρες του Ο.Ο.Σ.Α.. Το 2011 υπέγραψε σημαντική συμφωνία με τις ΗΠΑ που αφορούσε την ανταλλαγή οικονομικών δεδομένων .

Έχει ληφθεί απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Παναμά σχετικά με την παροχή στοιχείων, υποθέσεων που αφορούν ξέπλυμα χρήματος καθώς και διακίνησης ναρκωτικών.

9.Switzerland (Ελβετία): Η Ελβετία, έχει χαρακτηριστεί ως φορολογικός παράδεισος, για τους κάτωθι λόγους:

- Πολύ χαμηλά ποσοστά φορολογίας,

- για την πολιτική της σταθερότητα,

- καθώς και για τις φορολογικές εξαιρέσεις ή μειώσεις που παρέχει στις ελβετικές επιχειρήσεις, οι οποίες πραγματοποιούν δραστηριότητες στο

εξωτερικό, καθώς επίσης και στους ξένους επενδυτές οι οποίοι κατοικούν στη χώρα της.

Το νομικό της σύστημα βασίζεται κυρίως στο Ρωμαϊκό και στο Γερμανικό δίκαιο, αλλά και στον Ελβετικό νόμο. Επίσημες γλώσσες είναι τα γερμανικά, και τα γαλλικά και τα ιταλικά.

Η οικονομία της είναι ισχυρή και σταθερή, με σχεδόν ανύπαρκτη ανεργία.

Έχει ένα από τα από τα υψηλότερα κατά κεφαλήν εισοδήματα στο κόσμο. Επίσης, έχει καταφέρει να εναρμονίσει την οικονομική της πολιτική με εκείνη της Ε.Ε., έτσι ώστε να αυξήσει τη διεθνή της ανταγωνιστικότητά.

Είναι ελκυστική επιλογή των επενδυτών ,καθώς έχει επιτύχει μακροχρόνια νομισματική σταθερότητα και διατηρεί σε κάποιο βαθμό το τραπεζικό απόρρητο.

Η Ελβετία ανήκει στα πιο ισχυρά χρηματοοικονομικά κέντρα παγκοσμίως. Παρέχει υψηλό το επίπεδο υπηρεσιών στον χρηματοοικονομικό ,τραπεζικό , επιχειρηματικό, και φορολογικό τομέα.

Το πιο σημαντικό και ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα είναι τραπεζικό απόρρητο. Σ' αυτή την χώρα η νομοθεσία παρέχει εμπορική και ποινική προστασία στο τραπεζικό απόρρητο.

Στη περίπτωση που απαιτείται η άρση του τραπεζικού απορρήτου, η τράπεζα υποχρεούται από τον νόμο να ενημερώσει τον πελάτη της.

Και η μόνη περίπτωση άρσης του τραπεζικού απορρήτου είναι η περίπτωση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Δεν αίρεται το τραπεζικό απόρρητο στην Ελβετία λόγω φοροδιαφυγής, καθώς δεν αποτελούν κακούργημα τα θέματα επιβολής φόρου.

Κακούργημα για τις Ελβετικές Αρχές αποτελούν οι ψευδείς οικονομικές καταστάσεις καθώς και η παραποίηση εγγράφων.

2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα η δραστηριοποίηση υπεράκτιων εταιριών είναι ένας νέος κλάδος που ξεκίνησε τη δραστηριοποίησή του από Έλληνες ιδιοκτήτες κατά βάση. Ο κύριος λόγος της ύπαρξης του φαινομένου είναι η ευνοϊκή οικονομική συγκυρία και ο διαμοιρασμός του πλούτου σε πολλά κοινωνικά επίπεδα.

Οι τομείς που δραστηριοποιούνται οι υπεράκτιες εταιρίες εντός του ελλαδικού χώρου, κυμαίνονται σε πολλά επίπεδα όπως τα εξής:

- ναυτιλιακά (σκάφη αναψυχής/εμπορικά) ,
- εμπορικά (εμπορικές συναλλαγές), εισαγωγές/εξαγωγές,εμπορικοί αντιπρόσωποι, υπερτιμολογήσεις), κτηματομεσιτικά,
- χρηματιστηριακά, ίδρυση εταιριών στην Ελλάδα,
- ξενοδοχειακά,
- δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, γενικότερα σε μια πληθώρα επιλογών.

Στην Ελλάδα δεν ισχύουν οι ίδιοι κανονισμοί που υφίστανται σε όλους τους φορολογικούς παραδείσους, καθώς λόγω του γραφειοκρατικού χαρακτήρα του κράτους, υπάρχουν αρκετοί περιορισμοί που αποθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να εδρεύσουν στην χώρα.

Επίσης το μη φορολογικό καθεστώς δεν παρέχεται με την άνεση που αναφέρθηκε για τους νήσους Κέιμαν και γενικά για τους μεγάλους παίκτες της κατηγορίας αυτής, αυτό αποτελεί ακόμα ένα δείγμα για τον λόγο που η Ελλάδα δεν αποτελεί την πρώτη επιλογή ως εμπορικό και οικονομικό κέντρο των υπεράκτιων εταιριών. Βέβαια λόγω της διαφθοράς και της έλλειψης διαφάνειας που διακατέχει το ελληνικό σύστημα μετέτρεψαν την Ελλάδα σε πλασματικό φορολογικό παράδεισο για θέματα αγοροπωλησιών κτημάτων και στρεμμάτων γης μεγάλης αξίας καθώς και στον τομέα μισθώσεων ακινήτων.

Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους αρκετές υπεράκτιες εταιρίες εκμεταλλεύτηκαν την φορολογική απαλλαγή χωρίς τα επαρκή στοιχεία για την διεκπεραίωση μιας τέτοιας πράξης είναι η έλλειψη φορολογικών ελέγχων και η έλλειψη ελέγχου των στοιχείων των εταιριών αυτών. Η έλλειψη προσωπικού σε αρκετές δημόσιες υπηρεσίες καθώς και οι λαθεμένες εκτιμήσεις των οργάνων της τάξης να πατάξουν

την φοροδιαφυγή ξεκινώντας από τους πολίτες, έκαναν κτηματομεσιτικές / εφοπλιστικές και άλλων ειδών εταιρίες να δημιουργούν υπεράκτιες θυγατρικές γλυτώνοντας τεράστια χρηματικά ποσά φόρων. Σε ποικίλες περιοχές της Ελλάδας βίλες και οικόπεδα αγοράζονταν από εταιρίες που είχαν έδρα σε διάφορους φορολογικούς παραδείσους με πλούσιους Έλληνες ιδιοκτήτες, με σκοπό την ελάφρυνση φόρου.

Η διαφθορά όμως συνεχίζεται και στα εκτελεστικά για τους ελέγχους όργανα, καθώς ουδέποτε έγινε έλεγχος σε κοσμικά πρόσωπα με αποτέλεσμα ο αριθμός των υπεράκτιων εταιριών που είναι δηλωμένες στην Ελλάδα να ανέρχεται τις 21.065 εκ των οποίων μόλις οι 16.580 είναι ενεργές (οι 10.000 από αυτές καταγίνονται με την ναυτιλία και οι υπόλοιπες πραγματεύονται με τα κτηματομεσιτικά σε κοσμοπολίτικα θέρετρα όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη, η Ρόδος, η Χαλκιδική κα.)

2.2.1 ΚΛΑΔΟΙ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΟΙ ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Οι βασικοί τομείς της ενασχόλησης αλλά και της δραστηριότητας των offshore εταιριών στην χώρα μας σε σύγκριση με τις εξωχώριες εταιρείες σε χώρες του εξωτερικού είναι σημαντικά πιο λίγες. Οι κλάδοι των εταιριών αυτών στην Ελλάδα, κυρίως αφορούν:

- την αγορά και την ανέγερση ακινήτων
- Τις εμπορικές συναλλαγές μέσα από την χρήση τριγωνικών ή και άλλων σχημάτων για την υπερτιμολόγηση των εμπορευμάτων και των προϊόντων
- Την αγορά και το εμπόριο των σκαφών αναψυχής και των αεροπλάνων
- Τις χρηματιστηριακές συναλλαγές
- Την ναυτιλία
- Τα δικαιώματα και τις λοιπές αποζημιώσεις που αφορούν την χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας των ευρεσιτεχνιών

Ο όρος Offshore εταιρείες αφορά κυρίως τις εταιρείες οι οποίες έχουν εγγραφεί σε κάποια άλλη χώρα εκτός της Ελλάδας όμως οι ιδιοκτήτες της εταιρείας αυτής κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα.

Για την χώρα μας οι υπεράκτιες εταιρείες αποτέλεσαν ένα μεγάλο μειονέκτημα και σοβαρό πρόβλημα για το κράτος, διότι μέσα από τις εταιρείες αυτές διογκώθηκαν και όλα τα δυσμενή στοιχεία της υποδομής του ελληνικού κράτους.

Κάποια από αυτά είναι τα κάτωθι:

- Η δυνατότητα της απαλλαγής από τους φόρους μεταβίβασης και κληρονομιάς προς αυτόν που έχει δημιουργήσει μία υπεράκτια εταιρεία
- Κατάργηση του «πόθεν έσχες» για τους μετόχους των εταιρειών και έτσι διογκώθηκε το ξέπλυμα μαύρου χρήματος το οποίο προέρχεται κατά βάση από παράνομες δραστηριότητες ή από εμπόριο όπλων κλπ.
- Συχνά παρατηρείται και το φαινόμενο αξιωματούχοι να συμμετέχουν σε υπεράκτιες εταιρείες και έτσι να μπορούν να δρουν ελεύθερα και να μην δηλώνουν και έτσι να μην φορολογούνται για τα έσοδά τους , καθώς τους παρέχεται η πλήρης ανωνυμία.
- Μέσα από την δημιουργία των υπεράκτιων εταιρειών παρέχεται και η δυνατότητα για υπερτιμολόγηση ή και για μείωση των φορολογικών κερδών προς τα άτομα τα οποία κυρίως επιδιώκουν την κατάχρηση του δημοσίου χρήματος το οποίο και μετράται σε πολλά δις ευρώ αλλά είναι και ένα σημαντικό ποσοστό του ελληνικού χρέους.

2.2.2 ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το να επιλεγθεί η πιο κατάλληλη δικαιοδοσία σχετικά με την ίδρυση της υπεράκτιας εταιρείας είναι δύσκολη διαδικασία που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής.

Η διαδικασία της επιλογής εξαρτάται σίγουρα από τους σκοπούς του επιχειρήσεως όσον αφορά την υπεράκτια εταιρεία.

Τα κριτήρια λοιπόν με τα οποία και θα επιλεγθεί η πιο κατάλληλη δικαιοδοσία είναι απαραίτητα να εξεταστούν ξεχωριστά για κάθε περίπτωση πάντα με βάση τις ανάγκες του κάθε επιχειρηματία.

Τα πιο σημαντικά κριτήρια είναι τα εξής:

- Η πολιτική και η οικονομική σταθερότητα της χώρας της δικαιοδοσίας
- Η σύγχρονη και η ευέλικτη νομοθεσία
- Οι φορολογικές και οι λοιπές διευκολύνσεις
- Η ύπαρξη των συμβάσεων της διπλής φορολογίας
- Η ύπαρξη του απορρήτου.

2.2.3 ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε το κάτωθι τρίπτυχο ως το πιο κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της υπεράκτιας εταιρείας:

- Εξοικονόμηση σημαντικού ποσού χρημάτων
- Ταχύτητα στις συναλλαγές
- Εχεμύθεια στα συμβαλλόμενα μέρη.

Δηλαδή οι υπεράκτιες εταιρείες έχουν την δυνατότητα να συσταθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα και με ελάχιστο κόστος ίδρυσης αλλά και μικρό έως ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο όπως επίσης και περιορισμένες διατυπώσεις.

Ο ιδιοκτήτης μπορεί να διατηρεί την ανωνυμία και αυτό αποτελεί το κεντρικό σημείο αναφοράς των υπεράκτιων εταιρειών.

Εφόσον οι ιδιοκτήτες της εταιρείας επιθυμούν την εμπιστευτικότητα τότε δύναται να οριστεί ο αντιπρόσωπος - διαχειριστής, που θα διενεργεί και όλες τις συναλλαγές της εταιρείας στο δικό του όνομα όμως για λογαριασμό των πραγματικών ιδιοκτητών.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν πως στις εξωχώριες εταιρείες παρέχονται πολλά νομικά αλλά και οικονομικά και επίσης φορολογικά κίνητρα με σκοπό την συσσώρευση των κεφαλαίων στην χώρα όπου θα εγκατασταθεί η εταιρεία.

Τα κύρια κριτήρια τα οποία και καθορίζουν την ίδρυση και την διατήρηση μίας εξωχώριας εταιρείας στην Ελλάδα είναι τα κάτωθι:

- Σύντομη σύσταση με ιδίως χαμηλό κόστος, ελάχιστο απαραίτητο εταιρικό κεφάλαιο, περιορισμένες διατυπώσεις δημοσιότητας
- Ανωνυμία των μετόχων

- Δυνατότητα σύστασης με έναν μέτοχο
- Αποφυγή πόθεν έσχες για την απόκτηση και την διατήρηση περιουσιακών στοιχείων
- Μη ύπαρξη τόκων και φόρων μερισμάτων
- Δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί περιορισμοί
- Υπάρχει τραπεζικό απόρρητο
- Υπάρχει δυνατότητα για μεταφορά των κερδών από χώρες που έχουν πιο υψηλή φορολογία προς χώρες με ελάχιστη φορολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3Ο: ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

3.1 ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Σχετικά με την αντιμετώπιση των εξωχώριων εταιρειών τα κράτη υποδοχής κυρίως αντιμετωπίζουν τις εξωχώριες εταιρείες αποσπασματικά ανάλογα με τις δραστηριότητές τους και με βάση τον πραγματικό τόπο της επιχειρηματικής τους δραστηριοποίησης. Μια εξωχώρια εταιρεία, σύμφωνα με το δίκαιο κάθε χώρας υποδοχής, δύναται να θεωρηθεί μόνιμης εγκατάστασης σε αυτή και να μπορεί να εξομοιωθεί ποικιλοτρόπως με τις εγχώριες εταιρείες του κράτους υποδοχής, ανεξάρτητα από το κράτος εγγραφής.

Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν διάφοροι Οργανισμοί οι οποίοι και ρυθμίζουν τη λειτουργία όλων των υπεράκτιων εταιρειών.

Οι βασικότεροι από αυτούς είναι οι κάτωθι:

- Ο Οργανισμός της Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), ο οποίος κυρίως επικεντρώνεται στην ελαχιστοποίηση των δυσμενών φορολογικών πρακτικών
- Η FATE- Financial Action Task Force, η οποία και ιδρύθηκε από τους αρχηγούς των κυβερνήσεων των 7 πιο ισχυρών βιομηχανικών κρατών το 1989. Πιο συγκεκριμένα, αυτός ο οργανισμός δύναται να φροντίζει για την επάρκεια των

νομοθετικών κανονισμών και παράλληλα να διενεργεί ελέγχους για το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος. Επιπλέον ταξινομεί τα υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα και δύναται να τα διαχωρίζει σε συνεργάσιμα και σε μη συνεργάσιμα κέντρα

- Το Forum για την Οικονομική Σταθερότητα γνωστός ως Financial Stability Forum-FSF, το και οποίο συστάθηκε το 1999 από τους αρχηγούς των κρατών που εμφανίζονται ως περισσότερες βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες. Ο Οργανισμός αυτός ασχολείται κατά βάση με την επίδραση των υπεράκτιων χρηματοοικονομικών κέντρων επί της παγκόσμιας οικονομικής σταθερότητας, ενώ παράλληλα εντοπίζει και τα προβλήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία των υπεράκτιων χρηματοοικονομικών κέντρων και προτείνει τις όποιες σχετικές λύσεις.

Οι διεθνείς οργανισμοί αλλά και τα κράτη προσπαθούν να συνδυάσουν όλες τις ανάγκες για την ρύθμιση και την εποπτεία των υπεράκτιων εταιρειών ισορροπώντας μεταξύ τριών αλληλοσυγκρουόμενων αναγκών οι οποίες είναι:

- Η ανάγκη για ελεύθερο εμπόριο,
- Η φορολόγηση των κερδών που φέρει η εμπορική δραστηριότητα στοχεύοντας την μεγιστοποίηση των κρατικών εσόδων
- η αποτροπή υπόθαλψης τρομοκρατικών και εγκληματικών και πράξεων.

Σε διεθνές επίπεδο, όπως και σε άλλους τομείς της νομικής επιστήμης οι συγκρούσεις συμφερόντων απαιτούν τη συνεχή εγρήγορση του Νομοθέτη αλλά και του εφαρμοστή του δικαίου. Κύριος στόχος να είναι συνεπής η ρύθμιση και η αποφυγή των αποσπασματικών ρυθμίσεων. Ειδικά στις μέρες μας οι Διεθνείς Νομοθέτες οφείλουν να προσφέρουν ένα υγιές ρυθμιστικό περιβάλλον το οποίο να μπορεί να αποτελέσει βάση ενός κατάλληλου και μακροχρόνιου επιχειρηματικού σχεδιασμού για τις υπεράκτιες εταιρείες σε διεθνές επίπεδο.

3.2 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Ο Έλληνας (φορολογικός) νομοθέτης έχει αρχικά διασυνδέσει τις εξωχώριες εταιρείες με την έννοια του «φορολογικού παραδείσου», λόγω του ότι οι εξαιρετικά

χαμηλοί συντελεστές φορολογίας αποτελούν το βασικό μέγεθος αλλά και το ιδιάζον γνώρισμα των offshore δικαιοδοσιών.

Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν πρέπει να οδηγεί σε λανθασμένα συμπεράσματα, όπως το συμπέρασμα ότι η έννοια του «φορολογικού παραδείσου» επικαλύπτεται σε απόλυτο βαθμό με την έννοια της υπεράκτιας εταιρείας. Παρά το γεγονός ότι το φορολογικό σκέλος επηρεάζει ασφαλώς και σε καθοριστικό βαθμό την επιλογή της δικαιοδοσίας σύστασης, εντούτοις δεν θα πρέπει είναι το μοναδικό κριτήριο που θα λαμβάνεται υπόψη στη διεθνή πρακτική.

Κάτω από αυτό το πρίσμα, ως εξωχώρια εταιρεία με βάση τον Έλληνα νομοθέτη θα θεωρείται η εταιρεία εκείνη στην οποία από την μία μεριά αποτελεί την εξορισμού διάσταση ανάμεσα στον τόπο της ίδρυσης και στον τόπο λειτουργίας της εταιρείας και από την άλλη μεριά ιδρύεται με βάση τις δικαιοδοσίες που δύναται να δώσουν πολλές διόδους διαφυγής και κυρίως από τις νομικές υποχρεώσεις οι οποίες και συνακόλουθα έρχονται από το γεγονός ότι ένα άτομο ή μία επιχείρηση θα ενταχθεί σε μία συντεταγμένη Πολιτεία.

Το γεγονός της αντιμετώπισης του φαινομένου της ύπαρξης των υπεράκτιων εταιρειών, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο φορολογικού δικαίου αλλά επίσης και σε επίπεδο Ελληνικού φορολογικού δικαίου, τα τελευταία χρόνια επικεντρώνεται κυρίως στην προσπάθεια για την προστασία των εθνικών φορολογικών βάσεων από το να διαβρωθούν λόγω των ολοένα και αυξανόμενων φαινομένων φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής αλλά και ενός διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού με σκοπό την όσο πιο μικρή δυνατή φορολογική υποχρέωση.

Το Ελληνικό φορολογικό δίκαιο ασχολείται με την αντιμετώπιση των υπεράκτιων εταιρειών γίνεται βάσει εισαγωγής νομοθεσίας η οποία και προσπαθεί να βάλει αντικίνητρα για την χρήση των εταιρικών αυτών μορφών αλλά ταυτόχρονα επιδιώκεται και η αντιμετώπιση των φαινομένων φοροαποφυγής μη χρησιμοποιώντας τον όρο «εξωχώρια» εταιρεία και έτσι εισάγεται και η ευρύτερη έννοια των νομικών προσώπων ή των οντοτήτων οι οποίες και εδρεύουν σε κράτη τα οποία δεν είναι συνεργάσιμα στον φορολογικό τομέα ή ακόμα και σε κράτη τα οποία έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

Πιο συγκεκριμένα έχουν εισαχθεί οι διατάξεις του νόμου 3091/2002 οι οποίες και αφορούν την φορολογία των ακινήτων τα οποία και ανήκουν στις εξωχώριες εταιρείας αλλά επίσης έχουν εισαχθεί και οι διατάξεις που προέρχονται από τους νόμους 3669 / 2008 και 3310/2005. Αυτές οι διατάξεις αφορούν σε συγκεκριμένες απαγορεύσεις όσον αφορά την συμμετοχή των εξωχώριων εταιρειών σε Συμβάσεις Δημόσιες.

Επιπλέον, υπάρχουν και οι διατάξεις των νόμων 3775 / 2009 , 3842 / 2010, 3943 / 2011. Οι διατάξεις αυτές έχουν ως σκοπό την αντιμετώπιση της διεθνούς φοροδιαφυγής και της διεθνούς φοροαποφυγής και καθώς συνδυάζονται και με διατάξεις του Νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αλλά και του νόμου 4312/2015 μπορούν να εισάγουν και ένα ευρύ νομοθετικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής⁶.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Τα άρθρα 15, 16,17 και 18 του νόμου 3091/2002 θέσπισαν για πρώτη φορά τον φόρο επί των ακινήτων των υπεράκτιων εταιρειών.

Με τις διατάξεις άρθρων 15 έως και 18 του νόμου 3091/2002 θεσπίστηκε για πρώτη φορά φόρος επί των ακινήτων των εξωχώριων εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα εφαρμόστηκε ο νόμος 3091/2002 σύμφωνα με τον οποίο οι εταιρείες που έχουν εμπράγματα δικαιώματα επί της πλήρους ή της ψιλής κυριότητας και της επικαρπίας σε ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην χώρα μας θα πρέπει να πληρώνουν έναν ετήσιο φόρο 3% πάνω στην αξία τους.

σε εφαρμογή ο νόμος 3091/2002 και η παρ.1 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 με βάση τον οποίο, από το 2003 και για κάθε επόμενο έτος, οι εταιρείες οι οποίες έχουν εμπράγματα δικαιώματα για πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, θα καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο 3% επί της αξίας αυτών. Έπειτα λοιπόν και με τις διατάξεις του νόμου 3842 / 2010 και του άρθρου

⁶ Σαβαΐδου Κατερίνα, «Η προσπάθεια αντιμετώπισης της διεθνούς φοροαποφυγής με τις διατάξεις των φορολογικών νόμων 3842/2010 και 3943/2011» Δελτίο Φορολογικής Νομοθεσίας τ. 1471

57 του νόμου αυτού έγινε τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου το οποίο και διέπει τον φόρο των ακινήτων και έγινε αναπροσαρμογή του φορολογικού συντελεστή από 3% σε 15%

Επιπλέον με βάση τις διατάξεις του άρθρου 15 του νόμου 3091/2002 ισχύει ότι όλες οι νομικές οντότητες του άρθρου 51 Α του παλιού κώδικα φορολογίας εισοδήματος όπως βέβαια και του ισχύοντος φορολογικού πλαισίου , που έχουν εμπράγματα δικαιώματα με πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή και επικαρπία θα πρέπει να πληρώνουν έναν ειδικό φόρο που είναι 15% επί της αξίας των ακινήτων.

ΟΙ ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Το άρθρο 65 του νέου κώδικα φορολογίας εισοδήματος του 2014 κάνει αναφορά στην έννοια των μη συνεργάσιμων κρατών στον φορολογικό τομέα αλλά και στα κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς.

« 1. Κράτος για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου είναι το κράτος ή η περιοχή δικαιοδοσίας ή η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος που υπόκειται υπό οποιοδήποτε ειδικό καθεστώς σύνδεσης ή εξάρτησης κατά την έννοια του διεθνούς δικαίου.

2. Σύμβαση διοικητικής συνδρομής, για την εφαρμογή Κ.Φ.Ε. είναι η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών, που απαιτούνται για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας των συμβαλλόμενων μερών.

3. Μη συνεργάσιμα κράτη είναι εκείνα που δεν είναι κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση τους σχετικά με τη διαφάνεια και την ανταλλαγή των πληροφοριών σε φορολογικά θέματα έχει εξεταστεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και τα οποία:

α) δεν έχουν συνάψει και δεν έχουν εφαρμόσει με την Ελλάδα σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα και

β) δεν έχουν υπογράψει τέτοια σύμβαση διοικητικής συνδρομής με τουλάχιστον δώδεκα άλλα κράτη. Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

4. Τα κράτη που δεν είναι συνεργάσιμα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες θεωρούνται ότι υπόκεινται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς σε κράτος εκτός της Ελλάδας, όταν η φορολογική κατοικία τους βρίσκεται σε οποιοδήποτε κράτος, ακόμη και σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν σε αυτό το κράτος:

α) δεν υπόκειται σε φορολογία ή, εάν υπόκειται, δεν φορολογείται πραγματικά ή β) υπόκειται σε φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, ο οποίος είναι ίσος ή μικρότερος από το πενήντα τοις εκατό (50%) του συντελεστή φορολογίας νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που θα οφειλόταν σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, εάν ήταν φορολογικός κάτοικος ή διατηρούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. στην Ελλάδα.

Τα κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών έπειτα από τη διαπίστωση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου και περιλαμβάνονται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

4.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Η έννοια φοροδιαφυγής (tax evasion) μπορεί να ορισθεί ως η παράνομη ενέργεια της απόκρυψης φορολογητέου εισοδήματος και άλλων φορολογικών αντικειμένων

κατά την δήλωση και τον υπολογισμό του οφειλόμενου φόρου στις αρμόδιες κρατικές αρχές (Βασαρδάνη 2011,σελ 15). Με τον όρο αυτό διαπιστώνουμε ότι επικεντρώνεται κυρίως στην διαδικασία υποβολής φορολογικών δηλώσεων, αγνοώντας άλλου είδους πράξεις. Για παράδειγμα με τον να μην εκδίδουν φορολογικά στοιχεία δεν έχει κάποια άμεση σχέση με το να υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις. Παρόλο αυτά , στόχος τους είναι να μειώσουν την σχετική φορολογική υποχρέωση. Άρα, πιο σωστά, φοροδιαφυγή είναι η κάθε πράξη η οποία είναι παράνομη ή η παραμέληση του φορολογούμενου , με την οποία προσπαθούν να αναζητήσουν τρόπο να μειωθεί η φορολογική του υποχρέωση ή να καταφέρει να αποφύγει την πληρωμή των βεβαιωμένων φόρων που του αντιστοιχούν. (ΒΑΒΟΥΡΑΣ και etal 2006 ,σελ.289 και ΤΑΤΣΟΣ 2001,σελ.16).

Με βάση την οικονομική άποψη καταλαβαίνουμε ότι η φοροδιαφυγή συνδέεται με την διαφορά του συνολικού ποσού του φόρου που προκύπτει από τα δηλούμενα μεγέθη και καταβάλλεται στο δημόσιο ταμείο μέσα σε ένα φορολογικό έτος και του επακριβούς ποσού του φόρου το οποίο είχε ως υποχρέωση να καταβληθεί την ίδια περίοδο, έχοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία και τα πραγματικά μεγέθη.(ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ 2002, σελ 9).

Ωστόσο, υπάρχει και η νομική άποψη όπου η φοροδιαφυγή ορίζεται ως η επίτευξη του φορολογικού πλεονεκτήματος με την έννοια της εξάλειψης ή μείωσης ή αναβολής της φορολογικής υποχρέωσης, κατά τρόπο μη νόμιμο. Συγκεκριμένα, ο φορολογούμενος κατευθύνεται προς το ψέμα ή σιωπά κατά τρόπο μη θεμιτό ενώπιον των φορολογικών αρχών σε σχέση με φορολογικά κρίσιμα πραγματικά γεγονότα προσπαθώντας να επιτύχει είτε τον καταλογισμό οφειλής σε ύψος μικρότερο από το νόμιμα προβλεπόμενο είτε το μη καταλογισμό φορολογικής οφειλής.

Άρα, αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει μόνο ένας ορισμός της φοροδιαφυγής, ο οποίος είναι γενικά αποδεκτός και ακριβής. Επίσης διαπιστώνουμε ότι προκύπτουν διαφορετικοί τρόποι φοροδιαφυγής εξαιτίας του τεράστιου όγκου των φόρων που επιβάλλεται και των ιδιαιτεροτήτων του καθενός από αυτούς ενώ παράλληλα έχει ως αποτέλεσμα και διαφορετικές ευκαιρίες για φοροδιαφυγή ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε φορολογούμενου ή την επαγγελματική του

δραστηριότητα. Αυτό έχει ως συνέπεια να μην είναι εύκολο να καθορισθεί η έννοια της φοροδιαφυγής. Παρόλο αυτά όμως ,παρατηρείται μια ομοψυχία των συγγραφέων ως προς τον χαρακτηρισμό της φοροδιαφυγής ως έντονα απαράδεκτης αντικοινωνικής συμπεριφοράς και παράνομης, η οποία οδηγεί σε πτώση τόσο των δημοσίων εσόδων όσο και των κοινωνικών παροχών, προκαλώντας παράλληλα φορολογική ανισότητα μεταξύ των φορολογουμένων.

4.2 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Η φοροδιαφυγή είναι ένα φαινόμενο το οποίο έχει απασχολήσει ένα μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων περισσότερο από 3.000 χρόνια, χωρίς να έχει βρεθεί ακόμα βέβαια μια αξιόπιστη λύση.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο νόμος του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης , ο οποίος εισήχθη πρόσφατα και στην Ελλάδα για να ελέγχει αποτελεσματικά την λειτουργία του κράτους. Επίσης, μεγάλος αριθμός στοχαστών είχα εισαχθεί με την μορφή Ανώτατου Συμβουλίου ή Δικαστηρίου.

Η Αρχαία Σπάρτη είχε εφαρμόσει ένα παρόμοιο και παραδειγματικό σύστημα , χρησιμοποιώντας την λειτουργία του θεσμού των εφόρων ή της εφορίας.

Ο θεσμός αυτός δεν ήταν τελείως αποδεκτός από τον Αριστοτέλη γιατί θεωρούσε ότι ενίσχυε ακόμη περισσότερο την διαφθορά. Ακόμα και στην εποχή του Βυζαντίου υπήρχαν προβλήματα τα οποία τα προκαλούσαν τα φορολογικά μέτρα και εννοείται οδήγησαν σε πλήθος ανατροπών και εξεγέρσεων. Επίσης τα φαινόμενα αυτά θα έχουν ως αποτέλεσμα να υπάρχει η κυριαρχία και στους επόμενους αιώνες της τουρκοκρατίας αλλά και στην νεότερη Ελληνική πολιτεία.

4.2.1 ΜΟΡΦΕΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Τα περισσότερα φαινόμενα φοροδιαφυγής παρατηρούνται στον φόρο εισοδήματος. Ο πιο σημαντικός λόγος για το φαινόμενο φοροδιαφυγής είναι ότι ο φόρος εισοδήματος εξαιτίας της προέλευσης του ως άμεσος φόρος γίνεται ιδιαίτερα

εύκολα αντιληπτός από τους φορολογούμενους και επομένως προκαλεί την αντίδραση τους.

Ο φόρος εισοδήματος διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: α) σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων , β) σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Οι τρόποι φοροδιαφυγής είναι διαφορετικοί και αυτό συμβαίνει επειδή η κάθε κατηγορία έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες.

4.2.2 ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.

1. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.** Αυτή η μέθοδος φοροδιαφυγής δεν είναι εύκολο να γίνει αντιληπτή και αυτό επιτυγχάνεται με το να μην δηλώνουν ότι έχουν λάβει την αμοιβή. Επιπλέον, άλλες διαδεδομένες μορφές φοροδιαφυγής είναι όταν κάποιος εργάζεται σε δύο δουλειές και την μία από τις δύο δεν την δηλώνει ή <<κρύβει>> την εργασία του με σκοπό να μην χάσει το επίδομα της ανεργίας.
2. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΝΟΙΚΙΑ.** Ο στόχος της μορφής αυτής είναι να αποκρύψουν την ενοικίαση κάποιου ακινήτου ή να μην δηλώσουν το πραγματικό ποσό του ενοικίου. Επιπλέον η φοροδιαφυγή συμβαίνει και στους επαγγελματικούς χώρους ή τις δευτερεύουσες εξοχικές κατοικίες. Αυτό επιτυγχάνεται με το να μην φαίνονται δηλωμένα τα εξοχικά ή οι επαγγελματικοί χώροι έτσι ώστε να μην υποστούν την φορολόγηση του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιόχρηση ή ιδιοκατοίκηση.
3. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.** Στην περίπτωση αυτή, οι γεωργικές επιχειρήσεις πωλούν αγροτικά προϊόντα χωρίς όμως να εκδίδουν παραστατικά(π.χ. αποδείξεις ή τιμολόγια) ή εκδίδουν παραστατικά τα οποία δεν αναγράφουν την σωστή ποσότητα με αποτέλεσμα το πόσο να είναι μικρότερο από το πραγματικό ή διακινούν προϊόντα ως δήθεν κοινοτικά για να αποφύγουν την έκδοση παραστατικών.
4. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.** Η πιο συχνή μέθοδος της κατάστασης αυτής είναι τα δελτία παροχής υπηρεσιών να μην εκδίδονται από τους ελεύθερους επαγγελματίες ή το ποσό που εκδίδουν να είναι κατά πολύ μικρότερο από το πραγματικό.
5. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΟΕ,ΕΕ ΚΑΙ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.**

4.2.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ. ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.

Οι πιο γνωστοί μέθοδοι στην κατηγορία αυτή είναι: α) οι εισαγωγές να υπερτιμολογούνται και οι εξαγωγές να υποτιμολογούνται, β) η αξία των απογραφέντων αγαθών της επιχείρησης να υποτιμάται, γ) η παραγωγή με την μέθοδο του ΦΑΣΟΝ στον οποίο είναι δύσκολο να εντοπισθεί ο όγκος της παραγωγής και το ύψος των πωλήσεων και δ) τα διαφημιστικά ή οι άλλες δαπάνες να αυξάνονται κατά πολύ. Μια μεγάλη και γνωστή μέθοδος της κατηγορίας αυτής είναι η φοροδιαφυγή μέσω των αναπτυξιακών νόμων. Με την μέθοδο αυτή, η μείωση του φορολογητέου εισοδήματος πραγματοποιείται χωρίς να χρειαστεί να γίνει κάποια συγκεκριμένη επένδυση και για αυτό χρειάζονται τα κίνητρα αναπτυξιακών ή τα ποσά που λαμβάνονται, χρησιμοποιούνται για διάφορους άλλους λόγους.

1.ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ. Αυτή η μορφή της φοροδιαφυγής στην περίπτωση αυτή κυρίως επικεντρώνεται στις επισκευές και στις συντηρήσεις των αυτοκινήτων χωρίς βέβαια να εκδίδουν παραστατικά όπως αποδείξεις. Επίσης μια επίκαιρη μέθοδος και πολύ γνωστή είναι να εισάγουν μεταχειρισμένα αυτοκίνητα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσω των εικονικών πωλήσεων με ενδοκοινοτική σε άλλες χώρες με αποτέλεσμα να τιμολογείται με τον νόμο για το περιθώριο κέρδους αποφεύγοντας την καταβολή φόρων και τελών.

2.ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.Ο κατασκευαστικός τομέας θεωρείται ως ο κλάδος με την μεγαλύτερη πιθανότητα φοροδιαφυγής. Οι τεχνικές εταιρείες λαμβάνουν τιμολόγια τα οποία είναι εικονικά για την διόγκωση των δαπανών τους. Οι ώρες εργασίας και οι συνεργασίες που αναγράφονται στα τιμολόγια δεν είναι αληθινές. Ακόμη περισσότερο, τα παραστατικά(τιμολόγια) υλικών και εργασίας μεταβιβάζονται από την μία οικοδομή στην άλλη, με σκοπό να μην πληρωθεί ο ΦΠΑ. Επιπλέον, οι μηχανικοί δεν αναφέρουν το πραγματικό κόστος εργασίας αλλά δηλώνουν ως κόστος εργασίας αυτό που προβλέπεται από το ελάχιστο κόστος οικοδομής ενώ οι αποδοχές

τους είναι σαφώς πιο υψηλές, τα εισοδήματα που προκύπτουν από ακίνητα για τα οποία δεν απαιτείται άδεια δεν δηλώνονται και τέλος η αμοιβή τους από παροχή υπηρεσίας δεν δηλώνεται από τους μηχανικούς στα τεχνικά γραφεία.

3.ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ(ΦΠΑ).

ΦΠΑ είναι ένας φόρος ο οποίος όντως περιορίζει το φαινόμενο της φοροδιαφυγής. Και αυτό αποδεικνύεται μέσω της σταδιακής χρεοπίστωσης στα διάφορα συναλλακτικά στάδια που δημιουργεί, κατά μία έννοια, αντίθετα συμφέροντα μεταξύ των αγοραστών και πωλητών και επομένως η φοροδιαφυγή μειώνεται. Παρόλα αυτά , όμως κάποιοι ερευνητές δεν μπορούν να αποδεχτούν αυτή την θεώρηση γιατί πιστεύουν ότι μεγάλα περιθώρια συνεννόησης μεταξύ των επιτηδευματιών αφήνονται από τον φόρο με αποτέλεσμα να μην ελαττώνεται το φαινόμενο της φοροδιαφυγής. Εξάλλου, η διεθνής πρακτική επιμένουν και υποστηρίζουν ότι σε όσες χώρες εφαρμόστηκε αυτό, δεν κατάφερε να οδηγήσει στην εξάλειψη ή έστω στην μείωση της φοροδιαφυγής.

Οι συνηθέστερες μέθοδοι φοροδιαφυγής στον ΦΠΑ αναφέρονται παρακάτω:

- Δημιουργούν Ομάδα επιχειρήσεων με σκοπό να ανταλλάσσουν μεταξύ τους τα φορολογικά στοιχεία που αναφέρονται σε ψεύτικες συναλλαγές.
- Διακινούν εμπορεύματα από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) με πλαστά παραστατικά ή εμφανίζουν τις συναλλαγές από τρίτες χώρες ως ενδοκοινοτικές.
- Παρουσιάζουν παραστατικά που έχουν εκδοθεί από οντότητες που δεν υπάρχουν, με απώτερο σκοπό να καλύψουν την φοροδιαφυγή στην εσωτερική αγορά.
- Σε περίπτωση όπου οι πελάτες των επιχειρήσεων έχουν καταστήματα σε νησιά εμφανίζουν ότι οι πωλήσεις τους έχουν γίνει προς τα νησιά ενώ η αλήθεια είναι ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλού και αυτό συμβαίνει γιατί στα νησιά επικρατεί ο μειωμένος φορολογικός συντελεστής
- Στα βιβλία καταχωρούν πλαστά ή εικονικά τιμολόγια προμηθευτών.
- Πραγματοποιούν εγγραφές στα βιβλία οντοτήτων χωρίς να έχουν τα απαραίτητα παραστατικά.

- Πολλές φορές έχει συμβεί να εμφανίσουν παραστατικά με εκδότες που έχουν αποβιώσει ή εταιρείες που έχουν τεθεί σε αδράνεια ή έχουν προβεί σε παύση του επιτηδείου.
- Στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων γινόντουσαν επίτηδες λάθη στην καταχώρηση.
- Στα τιμολόγια αγοράς αγαθών αναγραφόταν ΦΠΑ όπου δεν έπρεπε γιατί απαλλασσόταν.
- Δαπάνες με έκπτωση του ΦΠΑ ενώ δεν αναγνωριζόντουσαν προς έκπτωση.
- Οι ΦΠΑ πράξεις να συμψηφίζονται ενώ βάση νόμου δεν πρέπει να υπόκεινται σε συμψηφισμό.
- Συμψηφισμός ΦΠΑ για τον οποίο έχει ζητηθεί η επιστροφή του.
- Αγορές και πωλήσεις πραγματοποιούνταν χωρίς να εκδίδουν τα απαραίτητα παραστατικά.
- Στα δελτία αποστολής αλλοίωναν τα αριθμητικά δεδομένα.
- Τα παραστατικά εκδίδονται με χαμηλό ποσό σε σχέση με αυτό που εισπράττεται.

4) ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.

Το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων κατάφερε να μειώσει την πιθανότητα της φοροδιαφυγής από την στιγμή που το εισήγαγαν. Όμως, έχουν παρατηρηθεί μεγάλα περιθώρια αυτού του φαινομένου σε κάποιες περιοχές που δεν είναι ενταγμένες στο σύστημα και αυτό συμβαίνει εξαιτίας του προσδιορισμού χαμηλής αξίας. Αυτό αποδείχθηκε με βάση τα συγκριτικά στοιχεία που υπάρχουν.

5) ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.

Στην περίπτωση αυτή όταν κληρονομούνται ακίνητα ισχύουν τα ίδια με την μεταβίβαση των ακινήτων. Όμως, όταν είναι για χρήματα ή για κινητά περιουσιακά στοιχεία, το φαινόμενο της φοροδιαφυγής εξακολουθεί να σε βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα. Ο λόγος είναι ότι δεν χρειάζεται να τηρούν κάποιες νομικές διαδικασίες γιατί αυτά τα ακίνητα μεταβιβάζονται πολύ εύκολα.

6) ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΦΟΡΟ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.

Η φοροδιαφυγή στον φορέα μεγάλης ακίνητης περιουσίας θεωρείται από τις πιο εύκολες περιπτώσεις γιατί δεν υποβάλλουν φορολογική δήλωση ή στην περίπτωση που υποβάλλουν ,θα αναγράφεται η μειωμένη αξία των ακινήτων.

7) ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΣΤΟ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ.

Οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές και το μέγεθος της φορολογικής βάσης είναι οι παράγοντες που βοηθούν στο να είναι εκτεταμένο το φαινόμενο της φοροδιαφυγής στην περίπτωση αυτή. Η νόθευση και η λαθρεμπορία χαρακτηρίζονται ως οι πιο γνωστές και κυριότερες μέθοδοι φοροδιαφυγής. Στην περίπτωση των καυσίμων, η φοροδιαφυγή εντοπίζεται στο πετρέλαιο. Όπως ,για παράδειγμα εντοπίζεται στο πετρέλαιο θέρμανσης που είναι για κίνηση ή στο πετρέλαιο που προορίζεται για καράβια και διατίθεται στην αγορά. Όσον αφορά τα αλκοολούχα ποτά, η φοροδιαφυγή γίνεται με το να εισάγουν και να διαθέτουν ποτά όπου δεν καταβάλλεται ούτε ο ειδικός φόρος άλλα ούτε ο φόρος πολυτελείας. Ένα άλλο, επίσης χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι οι επιχειρήσεις που πωλούν ποτά αλλά και οι μεμονωμένοι ιδιώτες, τις περισσότερες φορές διακινούν τα προϊόντα τους χωρίς να εκδίδουν τα νόμιμα παραστατικά. Τέλος υπάρχουν πολλές παράνομες ποτοποιίες οι οποίες λειτουργούν χωρίς καμία άδεια και διαθέτουν παράνομα τα προϊόντα τους στην αγορά. Στα καπνικά προϊόντα η φοροδιαφυγή συντελείται μέσω της λαθραίας εισαγωγής και διάθεσης προϊόντων καπνού.

Οι συνηθέστεροι τρόποι με τους οποίους διενεργείται είναι με:

- Το να μην εκδίδονται φορολογικά στοιχεία όταν πραγματοποιούνται οι πωλήσεις ή οι αγορές.
- Το να πωλούνται δύο ίδιες ποσότητες από το αγαθό αυτό και στα λογιστικά βιβλία να καταχωρείται μόνο η μία.
- Το να εκδίδονται φορολογικά στοιχεία μεταφοράς όπου το στέλεχος δεν έχει σχέση με το πρωτότυπο και αυτό εξυπηρετεί είτε τον εκδότη είτε τον λήπτη.
- Το να αυξάνουν το κόστος παραγωγής μέσω της καταχώρησης ανύπαρκτων δαπανών ή λήψη εικόνων ΦΣ.
- Το να υπερτιμολογούν ή υποτιμολογούν τις εισαγωγές ή τις εξαγωγές αντίστοιχα , κυρίως μεταξύ συγγενών οντοτήτων.

- Ένας μεγάλος αριθμός ατόμων για να δικαιολογήσει τις μειωμένες πωλήσεις του δεν καταχωρεί στα λογιστικά του βιβλία τα τιμολόγια που έχει λάβει από τους προμηθευτές του.
- Παρατηρούνται λάθη στα βιβλία τα οποία εννοείται πως γίνονται εξεπίτηδες με σκοπό να εξαφανίσουν τα τελικά αποτελέσματα, τους άμεσους φόρους στο δημόσιο και τους αποδιδόμενους έμμεσους.
- Στα κέντρα διασκέδασης είτε εκδίδουν ψεύτικες αποδείξεις ή δεν εκδίδουν ή κρατάνε έναν λογαριασμό για να τον χρησιμοποιήσουν και για τον επόμενο πελάτη.
- Οι δικηγόροι, οι γιατροί, οι λογιστές ή άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν εκδίδουν σχεδόν ποτέ αποδείξεις. Στην περίπτωση που θα εκδώσουν παραστατικό στοιχείο δηλαδή απόδειξη παροχής υπηρεσίας, θα αναγράφεται στην απόδειξη πολύ μικρότερο ποσό. Επίσης, μία άλλη περίπτωση είναι ότι αν εκδώσουν απόδειξη, δεν θα αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του έτσι ώστε αν δεν την θέλει, να μπορεί να την δώσει στον επόμενο πελάτη. Τέλος σε πολλές περιπτώσεις ζητούν από τους πελάτες τους να δηλώσουν ψευδώς στον φορολογικό έλεγχο ότι δεν πλήρωσαν.
- Στα εισοδήματα από εκμισθωμένες και ιδιοκατοικούμενες οικοδομές που δεν δηλώνονται καθόλου. Και τέλος, στα μισθωτήρια συμβόλαια όπου αναγράφεται πολύ μικρότερη αξία από την πραγματική και παρατηρείται μεγάλος αριθμός συμβολαίων να μην κατατίθεται στις Δ.Ο.Υ.

4.3 ΑΙΤΙΕΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Η φοροδιαφυγή, όπως είδαμε πιο πάνω και όπως διαπιστώνεται βέβαια από τις ποικίλες πτυχές του ορισμού της, απαρτίζει ένα φαινόμενο το οποίο μπορεί να μελετηθεί και να ερμηνευτεί από εναλλακτικές πλευρές. Αν και με βάση την ετυμολογία της, καταλαβαίνουμε ότι χαρακτηρίζεται ως οικονομικό φαινόμενο. Παρόλα αυτά, τα αίτια εμφάνισης της δεν διακρίνονται μόνο σε φορολογικούς ή οικονομικούς παράγοντες αλλά αποδεικνύεται ότι είναι θέμα εμπιστοσύνης και θέμα ηθικής. Ωστόσο, η πιο σημαντική και βασική αιτία είναι το ύψος φορολογικού βάρους που υφίστανται οι πολίτες. Όσον αφορά το ύψος του

φορολογικού βάρους, την γραφειοκρατία και την πολυνομία, αυτές οι τρεις αιτίες παρέχουν τα πιο ικανοποιητικά κίνητρα. Αυτό σημαίνει ότι οι πολίτες δεν μπορούν να δεχτούν την φορολογική συμμόρφωση. Παράλληλα, όμως σημαντικό αντικίνητρο είναι η υψηλή πιθανότητα να εντοπίσουν την φοροδιαφυγή και να επιβάλλουν υψηλή ποινή. Ωστόσο, όμως υπάρχει ένα αρνητικό το οποίο είναι το επίπεδο μόρφωσης και το επίπεδο ηθικής των πολιτών, καθώς και ο τρόπος οργάνωσης και διάρθρωσης της οικονομίας. Αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την απόφαση περί ομαδικής συμμόρφωσης, την ικανότητα διάπραξης φοροδιαφυγής και στην αυξομείωση των επιπέδων του φαινομένου αυτού.

4.3.1 ΥΨΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ

Τα τελευταία χρόνια, είναι φανερό ότι στα φορολογητέα εισοδήματα έχει αυξηθεί το φορολογικό βάρος. Ενδεικτικά αναφέρεται η αύξηση φορολογικού βάρους και σε άλλες κατηγορίες όπως:

- 1) Στο εισόδημα φυσικών ανθρώπων που φορολογείται με ταυτόχρονη κατάργηση του αφορολόγητου ορίου.
- 2) Στην φορολογία εισοδήματος αυτοαπασχολούμενων με ταυτόχρονη κατάργηση του αφορολόγητου ορίου και αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος.
- 3) Στους συντελεστές υπολογισμού της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, παράταση της εφαρμογής της και πλέον ενσωμάτωση της στην φορολογία εισοδήματος της.
- 4) Στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων, μαζί με αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος.
- 5) Στους συντελεστές ΦΠΑ σε συγκεκριμένα προϊόντα και σε συγκεκριμένες υπηρεσίες και κατάργηση των μειωμένων συντελεστών στα νησιά.
- 6) Στους συντελεστές φόρων κατανάλωσης σε οινοπνευματώδη ποτά και καύσιμα.

Τα στατιστικά στοιχεία του ΟΟΣΑ απέδειξαν την αύξηση του φορολογικού βάρους, από τα οποία προκύπτει ότι το 2014, αυξήθηκε το φορολογικό βάρος στην χώρα περίπου κατά 1,5%. Δηλαδή από το 34,4% έφτασε στο 35,9%. Ενώ στις χώρες του

ΟΟΣΑ, ο μέσος όρος ανήλθε σε 34,4%.(OECDREVENUESTATISTICS-GREECE2015).

Ισχυρό κίνητρο για φοροδιαφυγή αποτελεί η συνεχόμενη αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης, καθώς επίσης και το κέρδος που είχαν από την απόκρυψη εισοδημάτων για φορολογικούς σκοπούς. **(IMF (2013), Greece, Selected Issues (IMFCountryReportNo. 13/155), σελ. 23.)**

- a) Οι υψηλοί συντελεστές φορολογίας οι οποίοι επηρεάζουν απευθείας την πορεία των εσόδων , κάτι το οποίο απεικονίζεται στην καμπύλη LAFFER.
- b) Η πιθανότητα εντοπισμού και τιμωρίας.
- c) Το μέγεθος των επιβαλλόμενων προστίμων.

Στον προσδιορισμό σχέσης συντελεστών φορολογίας και εσόδων βοηθάει η καμπύλη LAFER. Αυτή η καμπύλη βοηθάει την σχέση αυτή να καταγραφεί στο πιο βέλτιστο σημείο της. Μελέτη της Ε.Ε βασιζόμενη σε στοιχεία από όλες τις χώρες της Ε.Ε., παραθέτει εκτίμηση της καμπύλης LAFFER. Αυτή η μελέτη προσδιορίζει τις υψηλότερες τιμές για τους συντελεστές με εξαίρεση αυτών που τα έξοδα τους σημειώνουν καθοδική τάση.

Πιο αναλυτικά:

1. Τα φυσικά πρόσωπα που φορολογούνται, ο ανώτερος τους συντελεστής εκτιμάται στο 54% με το οποίο τα έσοδα μειώνονται.
2. Ο ανώτερος συντελεστής για τα νομικά πρόσωπα που φορολογούνται ανέρχεται στο 72% και επίσης μετά τον οποίο τα έσοδα μειώνονται όπως και στα φυσικά πρόσωπα.
3. Στο 90% εκτιμάται ο συντελεστής φορολογίας κατανάλωσης, ο οποίος παράγει έσοδα ακόμα και μετά το 90%.

Θυμίζουμε ότι οι συντελεστές φορολογίας στην χώρα μας, το έτος 2012 ανέρχονταν στο 38% για την φορολογία εισοδήματος και 16,2% για τον φόρο που αφορά την κατανάλωση. Αυτές οι εκτιμήσεις έγιναν από τον ΟΟΣΑ και την ευρωπαϊκή επιτροπή. Η Ελλάδα θεωρείται ότι έχει τους μεγαλύτερους συντελεστές ΦΠΑ στην ομάδα χωρών του ΟΟΣΑ ΦΠΑ. Παρόλα αυτά, το αρνητικό είναι ότι παρουσιάστηκε έλλειμμα στον ΦΠΑ γιατί παρά την επιβολή ύψους φορολογικών συντελεστών, η είσπραξη έχει

παραμείνει αρκετά χαμηλή. Το 2010 ο φορολογικός συντελεστής αυξήθηκε δύο φορές. Την πρώτη φορά ανήλθε στο **21%** στις 15 Μαρτίου και την δεύτερη φορά ανήλθε στο **23%** στη 1 Ιουλίου. Παρατηρούμε ότι αυξήθηκε κατά 2% και στις δύο περιπτώσεις. Επιπλέον, το 2011 σημειώθηκε αύξηση στον συντελεστή ΦΠΑ της εστίασης κατά 10%. Ο φορολογικός συντελεστής κυμαινόταν στο **13%** και το 2011 έφτασε στο **23%**. Στον κλάδο αυτόν, της εστίασης παρατηρείται σε μεγάλο ποσοστό το φαινόμενο φοροδιαφυγής γιατί είναι μία από τις μεγαλύτερες πηγές εσόδων στην χώρα μας. Αυτός ήταν ο λόγος που οδήγησε την χώρα μας σε αύξηση του ελλείματος ΦΠΑ. Συγκεκριμένα από 31% που ήταν το 2010, έφτασε στο 34% μέσα σε έναν ολόκληρο χρόνο εξαιτίας των αυξήσεων του φορολογικού συντελεστή. Τέλος οι πολίτες αντέδρασαν αρνητικά με τις αυξήσεις αυτές και για αυτό προσπαθούσαν να καταφύγουν στο φαινόμενο αυτό της φοροδιαφυγής.

Μια τελευταία επίσης χαρακτηριστική αύξηση του ελλείματος ΦΠΑ συνέβη το 2015, όπου βρεθήκαμε να έχουμε το τρίτο μεγαλύτερο έλλειμμα μεταξύ των χωρών Ρουμανίας και Σλοβακίας. Το ποσοστό του ελλείματος είχε φτάσει στο 28% και είχε αυξηθεί κατά 3% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ο κύριος λόγος για άλλη μια φορά ήταν επειδή είχαν αυξηθεί οι συντελεστές σε κάποια τρόφιμα, στα λιπάσματα στην διαμονή και είχαν επιβάλλει συντελεστές ΦΠΑ σε κάποια ελληνικά νησιά. Όλα αυτά συνέβησαν τον Ιούλιο του 2015.

Επιπλέον, κάτι πολύ σημαντικό το οποίο πρέπει να τονισθεί είναι ότι αυτή η αύξηση δεν απευθύνεται τελείως στην φοροδιαφυγή αλλά κατά ένα σημαντικό μέρος. Οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν το έλλειμα εκτός από την φορολογική συμμόρφωση σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής ένωσης: α) η νόμιμη φοροαποφυγή, β) οι καθυστερημένες πληρωμές, γ) τα στατιστικά σφάλματα και δ) η αναποτελεσματικότητα των κρατικών μηχανισμών.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση θα μπορούσε να ταιριάζει η φράση του ANTONIO ΓΚΡΑΜΣΙ, ιταλός φιλόσοφος ο οποίος είχε δηλώσει ότι «ο φόρος σκοτώνει τον φόρο». Πράγματι, όπως αποδεικνύεται, ο φόρος <<τρομάζει>> τους

πολίτες με αποτέλεσμα να ψάχνουν τρόπους αποφυγής , κυρίως όταν η απόδοση του ποσού είναι μεγάλη.

4.3.2 ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΝΟΜΙΑ

Η δεύτερη σημαντική αιτία είναι η γραφειοκρατία και πολυνομία η οποία συντελεί στην εμφάνιση της φοροδιαφυγής. Τα δύο αυτά στοιχεία συνδέονται μεταξύ τους χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι ταυτίζονται κιάλας. Όσον αφορά την γραφειοκρατία, η Ελλάδα χαρακτηρίζεται ανέκαθεν από τις γραφειοκρατικές της διαδικασίες στον δημόσιο τομέα και από αλλαγές του νομοθετικού της πλαισίου, ειδικά τα τελευταία χρόνια. Η πολυνομία και η γραφειοκρατία επιδρούν σε μεγάλο βαθμό και στην συμπεριφορά των πολιτών και στην συμπεριφορά των φορολογικών αρχών με αποτέλεσμα να αποτελούν μια από τις κυριότερες αιτίες της αυξανόμενης φοροδιαφυγής.

Ο Οργανισμός Έρευνας και Ανάλυσης <<ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ>> έχει διαπιστώσει, σύμφωνα με την έρευνα που έχει κάνει ότι από το 2002 έως το 2016 έχουν ψηφιστεί 37 νόμοι φορολογίας στην χώρα μας. Αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον δύο νομοσχέδια φορολογίας ή και παραπάνω ψηφίζόντουσαν κάθε χρόνο. Ο αριθμός των καινούριων νέων νόμων φορολογικού περιεχομένου που ψηφίστηκε ανήλθε σε έξι και αυτό είχε συμβεί δύο χρονιές. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία της ίδιας έρευνας, η Ελλάδα αποτελείται και από έναν μεγάλο αριθμό νομοθετικών διατάξεων σε άλλους νόμους. Έτσι, για τους ενδιαφερόμενους δημιουργείται ένας τεράστιος όγκος πληροφορίας.

Η Υποχρέωση όλων των πολιτών και των επιχειρήσεων είναι να ενημερώνονται για τις τροποποιήσεις και για τις αλλαγές που συμβαίνουν στο φορολογικό πλαίσιο έτσι ώστε να ανταποκρίνονται σωστά. Ωστόσο, το εύρος τους και η συχνότητα με την οποία αυτές επέρχονται, δημιουργεί ασάφεια και προκαλεί σύγχυση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι φορολογούμενοι να μην καταφέρνουν να συμμορφώνονται και να κατανοούν όλες αυτές τις αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου. Η αβεβαιότητα αυτή δημιουργείται από τις αλλαγές που γίνονται στις φορολογικές ρυθμίσεις και οι πολίτες ή οι επιχειρήσεις φτάνουν σε σημείο να μην γνωρίζουν τι ισχύει. Έτσι ,η φοροδιαφυγή αυξάνεται εξαιτίας της πολυνομίας που ενισχύει την ανασφάλεια των φορολογούμενων. Επιπλέον, η πολυπλοκότητα της φορολογικής νομοθεσίας έχει

προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις. Ο λόγος είναι ότι οι εγκύκλιοι και οι οδηγίες είναι πάρα πολλές, το ίδιο και οι συνεχείς τροποποιήσεις, οι συμπληρώσεις και οι αντικαταστάσεις σε παραγράφους και εδάφια νόμων και λίστες από υποπεριπτώσεις και εξαιρέσεις από συγκεκριμένους νόμους. Όλα αυτά τα παραδείγματα συμβάλλουν στο να συνθέσουν αυτό το φορολογικό σύστημα. Αυτό το φορολογικό σύστημα είναι αδύνατον να το κατανοήσει ο πολίτης, ακόμα και αν θέλει να συμμορφωθεί με την φορολογική νομοθεσία και για αυτό καταλήγει να φοροδιαφεύγει άθελα του. Εξαιρετικά δύσκολο γίνεται το έργο των φορολογικών αρχών μαζί και το πλήθος και η πολυπλοκότητα των νόμων που αρκετές φορές οδηγούν σε παρερμηνείες με αποτέλεσμα να μειώνεται η ικανότητα για να τις εντοπίσουν και να περιορίσουν το γεγονός αυτό.

Τέλος, η πολυνομία αποτελεί και μια από τις γενεσιουργούς αιτίες της γραφειοκρατίας. Το ελληνικό κράτος φημίζεται για την γραφειοκρατία της η οποία αποτελείται από πολλές διοικητικές δομές, οι οποίες μπορούν να ξεκινούν από τους δήμους και να φτάνουν μέχρι και στα υπουργεία ή να πρέπει να γίνουν αρκετές διαδικασίες σε διαφορετικές υπηρεσίες. Επίσης, το αρνητικό είναι ότι δεν είναι εύκολο να εξυπηρετηθούν όλοι οι πολίτες και να βρουν άμεση λύση για τα ζητήματά τους. Συνεπώς, αυτό φέρνει ως αποτέλεσμα οι πολίτες να μην εμπιστεύονται την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των κρατικών δομών και διαλέγουν την ευκολότερη λύση η οποία είναι η αγνόηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών.

4.3.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

Ο κυριότερος παράγοντας που συμβάλλει στην απόφαση περί φοροδιαφυγής ή φορολογικής συμμόρφωσης είναι η φορολογική ηθική.

Η φορολογική ηθική είναι ένα ενδογενές κίνητρο το οποίο βοηθάει στην φορολογική συμμόρφωση και αυτό προκύπτει από την ηθική υποχρέωση του πολίτη να πληρώσει τους φόρους που του αναλογούν σαν μια συνεισφορά προς την κοινωνία. Όμως, αυτό που ισχύει είναι ότι όσο μειώνεται το επίπεδο φορολογικής ηθικής, τόσο αυξάνονται τα επίπεδα φοροδιαφυγής. Ωστόσο, η φορολογική ηθική διακρίνεται σε δύο κατηγορίες στους κοινωνικοοικονομικούς και στους θεσμικούς, η οποία επηρεάζεται βέβαια και από αυτούς. Η πρώτη κατηγορία αφορά την

οικογενειακή κατάσταση, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, το επίπεδο μόρφωσης, την εργασιακή και την οικονομική κατάσταση του ατόμου. Τέλος, η δεύτερη κατηγορία σχετίζεται με την άποψη των πολιτών για την κυβέρνηση και τον τρόπο λειτουργίας του κράτους.

Η εμπιστοσύνη που έχουν προς την κυβέρνηση είναι αυτός ο παράγοντας που συμβάλλει στον επηρεασμό της φορολογικής ηθικής των ατόμων. Η μόνη περίπτωση που μπορεί να γίνει δυνατότερη η φορολογική ηθική είναι αν αποδείξει η διακυβέρνηση της χώρας ότι είναι ορθή και γίνεται σωστή η κατανομή και η αξιοποίηση των φορολογικών εσόδων. Αν όμως, οι πολίτες δεν είναι ευχαριστημένοι από τις δημόσιες υπηρεσίες που παρέχει το κράτος τότε δεν έχει ως συνέπεια την φορολογική συμμόρφωση τους αλλά την αύξηση του φαινομένου, της φοροδιαφυγής.. Επίσης, τα έσοδα μειώνονται εξαιτίας της φοροδιαφυγής και της χαμηλής οικονομικής δυνατότητας των κυβερνήσεων γιατί δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των πολιτών και έτσι μειώνεται η φορολογική ηθική. Όλα αυτά αποτελούν ένα φαύλο κύκλο.

Έτσι, συμπεραίνουμε ότι όταν οι υπηρεσίες που λαμβάνουν είναι αξιόλογες και αξιόπιστες τότε οι πολίτες ή οι επιχειρήσεις τείνουν να πληρώνουν ειλικρινώς τους φόρους τους ακόμα σε περιπτώσεις όπου η αρχή του οφέλους δεν ισχύει από την φορολογία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αποτελέσματα μιας πρόσφατης έρευνας που διεξήχθη (Δρογαλάς et al, 2018) σχετικά με το επίπεδο φορολογικής ηθικής στην Ελλάδα. Το βασικό συμπέρασμα που εξάγεται από τη συγκεκριμένη μελέτη είναι η σύνδεση της φορολογικής ηθικής των πολιτών με τη δικαιοσύνη. Διαπιστώνεται πως οι Έλληνες τείνουν να έχουν ισχυρή φορολογική ηθική εάν αισθάνονται ότι υπάρχει δίκαιη κατανομή του πλούτου στη χώρα, ενώ εάν παρατηρούν αδικία και μη ορθή διαχείριση από μέρους της πολιτείας οι ηθικοί τους περιορισμοί εξασθενούν σημαντικά. Διαπιστώνεται εν κατακλείδι ότι οι Έλληνες πολίτες δεν φοροδιαφεύγουν τόσο εξαιτίας του πιθανού προσωπικού κέρδους που μπορούν να αποκομίσουν, όσο επειδή πιστεύουν ότι η κυβέρνηση της χώρας είναι ανίκανη για χρηστή κατανομή του δημοσίου χρήματος και ότι το τρέχον πολιτικό και φορολογικό σύστημα είναι αναποτελεσματικό και διεφθαρμένο. Τέλος, καθώς η φορολογική ηθική κρύβει μέσα της τη λέξη ηθική, είναι φυσικό το κάθε άτομο να

καθορίζει το βαθμό κατά τον οποίο αισθάνεται τη φορολογική συμμόρφωση ως καθήκον ανάλογα με την απλή ηθική του. Οι άγραφοι κανόνες, λοιπόν, με βάση τους οποίους ο καθένας διαμορφώνει τη συνείδησή του, δημιουργούν έναν προσωπικό περιορισμό και λειτουργούν ως μηχανισμοί καθορισμού της απόφασης περί συμμόρφωσης ή μη με την φορολογική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.

5.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΤΟΥ <<ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ>>.

Βρώμικο χρήμα ή μαύρο χρήμα ονομάζουμε οποιοδήποτε είδος εσόδου από παράνομη πράξη ή ακόμα και έσοδο από νόμιμη πράξη, το οποίο στην συνέχεια δεν δηλώνεται, κατά παράβαση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Στην πρώτη περίπτωση, το προϊόν της παράνομης πράξης δεν δηλώνεται για να μην αποκαλυφθεί αυτή και οι δράστες της. Ενώ, στην δεύτερη περίπτωση αυτό συμβαίνει για να μην επιφέρει καμία φορολογική επιβάρυνση γιατί θεωρείται ως αδήλωτο έσοδο.

Εν ολίγοις ξέπλυμα βρώμικου χρήματος είναι όταν διαθέτουμε μαύρο χρήμα για να πραγματοποιήσουμε κάποια οικονομική συναλλαγή η οποία επιφέρει οικονομικό αγαθό το οποίο γίνεται με νόμιμο τρόπο και στην συνέχεια όχι μόνο δεν αποκρύπτεται αλλά μεταβάλλεται και σε καθαρό χρήμα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι όταν κάποιος καταθέτει μαύρο χρήμα σε τράπεζα και στην συνέχεια κάνει ανάληψη έτσι ώστε να καλύψει τις οικονομικές του ανάγκες ή για να αγοράσει μετοχές από χρηματιστήρια. Αυτοί που διαθέτουν μαύρο χρήμα μπορεί να είναι είτε φυσικά πρόσωπα είτε νομικά πρόσωπα ή ακόμα και κυβερνήσεις χωρών. (el.wikipedia.org)

Ιστορικά, η έννοια του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος(anti-money laundering) έγινε γνωστή το 1931 με την καταδίκη του διάσημου ALCAPONE για φοροδιαφυγή. Ο πρώτος που ξέπλυνε μαύρο χρήμα ήταν ο MEYER LASNKY ο οποίος το κατάφερε με το να βγάζει χρήματα από μικρά casinokαι να τα μεταφέρει

σε εταιρείες HOLDI τα NG της Ελβετίας. Ανησυχητικό είναι ότι αυτή η τακτική έχει αυξηθεί πολύ γρήγορα και σε μεγάλη έκταση.(ΣΑΜΕΛΗΣ Ι.Β «Εξωχώριες εταιρείες», σελ 47-49.)

5.2 ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.

Το μοντέλο το οποίο είναι παγκοσμίως διαδεδομένο και αποδεκτό από την Αμερικανική και την Ευρωπαϊκή θεωρία, είναι το **ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ** το οποίο χωρίζεται σε τρεις φάσεις και περιγράφει τα στάδια που είναι απαραίτητα για το ξέπλυμα χρήματος.

- Η πρώτη φάση είναι της τοποθέτησης. Σε αυτό το στάδιο , το ρευστό χρήμα από τις παράνομες δραστηριότητες διοχετεύεται σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή κατατίθεται σε άλλους χρηματοπιστωτικούς κλάδους προκειμένου να μετατραπεί σε νόμιμες αξίες και να ενσωματωθεί στο νομικό οικονομικό σύστημα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι καταθέσεις μετρητών σε πιστωτικά ιδρύματα, η αγορά περιουσιακών στοιχείων υψηλής αξίας(ακίνητα, εταιρικά μερίδια, έργα τέχνης), κ.α. (ΚΑΝΤΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Ελεγκτική-Θεωρία και Πρακτική», εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα,2006, σελ 422)
- Η δεύτερη φάση είναι της διαστρωμάτωσης. Η διαστρωμάτωση είναι ο διαχωρισμός των παράνομων εσόδων από την πηγή τους, δημιουργώντας ένα πλέγμα οικονομικών συναλλαγών το οποίο είναι ειδικά σχεδιασμένο για να καλύψει το εποπτικό ίχνος και να εξασφαλίσει την ανωνυμία. Σε αυτό το στάδιο, τα χρηματικά ποσά μεταφέρονται είτε με την μορφή λογιστικού χρήματος είτε με την μορφή πολύτιμων μετάλλων . Μέσω ενός πολύπλοκου πλέγματος διαστρωματώσεων και μεταφορών χρήματος γίνεται η αποσύνδεση των παράνομων εσόδων. Αρχικά, προτιμώνται τα μικρά τραπεζικά κέντρα έτσι ώστε να μεταφέρονται εύκολα τα κεφάλαια σε παγκόσμια χρηματοπιστωτικά κέντρα με την χρήση ποικίλων τραπεζικών λογαριασμών.(ΚΑΝΤΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Ελεγκτική-Θεωρία και Πρακτική», εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα,2006, σελ 422)

- Η Τρίτη φάση είναι της ολοκλήρωσης. Ο σκοπός αυτού του σταδίου είναι να επανέλθει στην επενδυτική αγορά αλλά με νόμιμα πλέον μέσα. Στο στάδιο αυτό, οι τεχνικές ξεπλύματος είναι πάρα πολλές. Για παράδειγμα, είναι το λαθρεμπόριο όπλων , η αγορά χρυσού αλλά και άλλα αγαθά πολυτελείας.

Ωστόσο, οι επενδύσεις κεφαλαιαγοράς αποτελούν μια πολύ γνωστή τεχνική στην οποία παράνομα εισοδήματα τοποθετούνται στην αγορά μετοχών και ομολόγων χαμηλού κινδύνου έτσι ώστε η διαδικασία της τοποθέτησης να είναι ασφαλής. (Schneider & Windischbauer, 2008)

5.2.1 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ «ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ»

Στην ειδική έκθεση του υπουργείου Οικονομικών έχουν καταγραφεί οι πρακτικές που επιτρέπουν στα εγκληματικά κυκλώματα να νομιμοποιούν τα έσοδα που αποκομίζουν από παράνομες δραστηριότητες. Σε πολλές περιπτώσεις, οι μορφές αυτές προκύπτουν από συναλλαγές σε κοντινά καταστήματα ή μέσω μπερδεμένων διαδικασιών μεταφοράς χρημάτων σε υπεράκτιους φορολογικούς παραδείσους, τις γνωστές offshore εταιρείες. (www.capital.gr)

Η «Έκθεση Εκτίμησης Εθνικού Κινδύνου για την νομιμοποίηση εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας» παρουσίασε την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω των παρακάτω πρακτικών :

- Χρήματα από διακίνηση ναρκωτικών όπου γίνεται ξέπλυμα βρώμικου χρήματος μέσω νόμιμων οντοτήτων που παρουσιάζουν αρκετά υψηλές συναλλαγές σε μετρητά. Για παράδειγμα, εστιατόρια ,φούρνοι και κέντρα διασκέδασης. Στο ταμείο των επιχειρήσεων, επίσης, παρουσιάζονται εικονικά έσοδα από παράνομες πράξεις για τα οποία εκδίδονται κανονικά αποδείξεις και τιμολόγια.
- Με την αγορά ακινήτων ξεπλένονται χρήματα που προέρχονται από φοροδιαφυγή, λαθρεμπόριο και άλλες δραστηριότητες.

- Το πιο συχνό φαινόμενο ξεπλύματος είναι μέσω της δημιουργίας, λειτουργίας και διαχείρισης νομικών προσώπων, όπως είναι οι δικηγόροι, λογιστές και συμβολαιογράφοι.
- Οι έμποροι αγαθών υψηλής αξίας χρησιμοποιούνται από τις εγκληματικές ομάδες για την νομιμοποίηση εσόδων.
- Σημαντική απειλή νομιμοποίησης εσόδων είναι η εύκολη έξοδος των μεταναστών από την χώρα και αυτό έχει ως συνέπεια να αποφέρει τεράστια χρηματικά κέρδη. Τα κέρδη είχαν ανέλθει στα 307.000 ευρώ το 2015 και το 2016 είχαν αυξηθεί κατά 60.000 ευρώ το 2016 σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Μια άλλη πρακτική είναι αυτή που προκύπτει μέσω των ενεχυροδανειστηρίων στα οποία νομιμοποιούνται έσοδα που έχουν προέλθει από εγκλήματα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το να κλέβουν κοσμήματα ή χρυσές λίρες.
- Η απόκτηση δελτίων τυχερών παιχνιδιών που έχουν κερδίσει από τους νόμιμους τυχερούς.
- Η απόκρυψη μετρητών που γίνονται σε τραπεζικές θυρίδες
- Τέλος , το πιο γνωστό επίσης είναι η μεταφορά χρήματος στις υπεράκτιες εταιρείες. Οι offshore εταιρίες εδρεύουν σε χώρες όπου δεν συνεργάζονται με την διεθνή κοινότητα για να καταπολεμήσουν φοροδιαφυγή.

5.3 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Οι παρακάτω τεχνικές οι οποίες είναι και οι δημοφιλέστερες χρησιμοποιούνται από εγκληματίες για να νομιμοποιήσουν τα έσοδα τους και διακρίνονται στις εξής :

- Η μέθοδος του μυρμηγκιού(smurfing). Είναι η πιο γνωστή τεχνική ξεπλύματος κατά την οποία τα χρήματα διαιρούνται σε μικρότερα ποσά και σε πολλαπλές καταθέσεις διαφόρων λογαριασμών ή αγορά τραπεζογραμματίων. Βέβαια, για να έχει επιτυχία αυτή η μέθοδος θα πρέπει να έχει την συνεργασία κάποιου Τραπεζικού Ιδρύματος είτε αυτή είναι ενεργή είτε παθητική και συγκεκριμένα αυτή η μέθοδος χρειάζεται έναν μεγάλο αριθμό ατόμων για να την αναλάβουν.
- Φυσική μεταφορά χρημάτων. Ο στόχος των εγκληματιών είναι να αποφύγουν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων για καταθέσεις

μέχρι 10.000\$. Έτσι, χρησιμοποιούν την φυσική μεταφορά μετρητών μέσα σε αποσκευές, βαλίτσες, κρυμμένα μέσα σε εμπορεύματα ή ακόμα και σε άλλα δοχεία με σκοπό την μεταφορά τους με ιδιωτικά οχήματα, αεροπλάνα, πλοία και φορτηγά. Επίσης, πολλές φορές έχει παρατηρηθεί ότι χρησιμοποιείται και η υπηρεσία του ταχυδρομείου για αποστολή σε χώρα εκτός του πεδίου δράσεως της εγκληματικής οργάνωσης και ως συνήθως η μεταφορά γίνεται σε χώρες που αποτελούν φορολογικό παράδεισο με αυστηρά τραπεζικό απόρρητο.

- Αγορά πολύτιμων αντικειμένων. Η τεχνική αυτή βοηθάει τους εγκληματίες γιατί μπορούν να αλλάξουν την μορφή των χρηματικών διαθέσιμων με το να αγοράζουν ακριβά σπίτια, αμάξια, σκάφη, αεροπλάνα και πολύτιμους λίθους με σκοπό είτε την μεταπώληση είτε την ευχαρίστηση τους διαπράττοντας κατά συρροή εγκλήματα με στόχο το κέρδος και τα υλικά αγαθά.
- Πιστωτικές ή Χρεωστικές κάρτες. Ανοίγοντας λογαριασμούς σε υπεράκτια τραπεζικά κέντρα με την μεταφορά κεφαλαίων , η τράπεζα δίνει στον εγκληματία την δυνατότητα πιστωτικής και χρεωστικής κάρτας ο οποίος μπορεί πολύ εύκολα να πραγματοποιήσει συναλλαγές σε όλο τον κόσμο μέσω του διαδικτύου.
- Casino-Τυχερά παιχνίδια. Η τεχνική αυτή είναι η πιο δημοφιλής . Η πάγια τεχνική είναι ο ενδιαφερόμενος να ‘ποντάρει’ μεγάλα ποσά με τις αντίστοιχες μάρκες, στην συνέχεια να παίζει τυχερά παιχνίδια για μικρό χρονικό διάστημα και αμέσως να εξαργυρώνει τις υπόλοιπες μάρκες παρουσιάζοντας κέρδη. Τα τυχερά παιχνίδια και τα εκατοντάδες διαδικτυακά καζίνο έχουν γνωρίσει ραγδαία αύξηση στους κύκλους του ξεπλύματος , ειδικά τα τελευταία χρόνια. Η τακτική αυτή τους επιτρέπει να κάνουν μεγάλες καταθέσεις κεφαλαίων ανά πάσα ώρα και στιγμή, από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και κυρίως διατηρώντας την ανωνυμία τους μέσω χρεωστικοπιστωτικών αλλά και προπληρωμένων καρτών. Μετέπειτα, γίνεται ανάληψη των ποσών αυτών με την κατάθεση από την στοιχηματική εταιρεία σε λογαριασμό επιλογής του νικητή,

χωρίς να γίνεται εξακρίβωση στοιχείων, παρουσιάζοντας έτσι τα συγκεκριμένα κεφάλαια ως διαδικτυακά κέρδη.

5.4 ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.

Είναι φανερό ότι γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη η διείσδυση της οικονομικής και επιχειρηματικής διαφθοράς των αποκτώντων μεγάλου σε όγκο εισοδηματικά ποσά με παράνομους τρόπους και μέσα. Αυτή η διείσδυση επηρεάζει άμεσα και έμμεσα τόσο τον κοινωνικό όσο και τον οικονομικό τομέα μιας χώρας. Ωστόσο, βέβαια, εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης συγκεκριμένα της συναλλακτικής, επιχειρηματικής και επενδυτικής, η οποία εκτός των άλλων ευνοεί και την ελεύθερη κεφαλαιακή μεταφορά μεταξύ των επιμέρους κρατών, έχει ως επίπτωση την ασταμάτητη επέκταση των εν λόγω ανεπιθύμητων κοινωνικοοικονομικών συνεπειών, από εθνικό σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μια άλλη συνέπεια είναι ότι το τραπεζικό και το χρηματοπιστωτικό σύστημα καθίσταται ολοένα και ασθενέστερο, φτάνοντας σε σημείο που είναι αδύνατον να γίνει ο έλεγχος των νομικών προσώπων τα οποία βέβαια χρηματοδοτούνται από παράνομα αποκτηθέντα κεφάλαια. Αυτό κυρίως συμβαίνει επειδή τα άλλα κράτη τα οποία βρίσκονται σε υπό καθεστώς ανάπτυξης αναγκάζονται να εφαρμόζουν τα μέτρα και τις μεταρρυθμίσεις, τα οποία πρόκειται να τους αποδώσουν οικονομικά οφέλη.(TANZI,2002)

Το επόμενο και πολύ σημαντικό βήμα που πρέπει να εφαρμόσει το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα είναι να σχεδιάσει ένα αποτελεσματικό και σταθερό τραπεζικό σύστημα ώστε να αντιμετωπίσει την αδιαφάνεια. (OECD,2008)

Η αποποινικοποίηση της διακίνησης του μαύρου χρήματος και η διαδικασία ανακύκλωσης αυτού είναι αποτέλεσμα της μη αποτελεσματικής επιβολής των απαραίτητων δημοσιονομικών και νομισματικών μέτρων, στην οποία έχουν πάρει μέρος τα κρούσματα της πολυνομίας, της πολυπλοκότητας του νομοθετικού πλαισίου καθώς και των φαινομένων της έντονης γραφειοκρατίας. (Τραγάκης,1996)

Επίσης, ο απώτερος σκοπός αυτών των εταιρειών που ιδρύονται μέσω της διάθεσης παράνομων εσόδων είναι το ξέπλυμα και όχι η κερδοφορία του νέου νομικού προσώπου, η οποία αποτελεί τον βασικό στόχο όλων των νόμιμων επιχειρηματικών επιχειρημάτων. Αυτό έχει ως συνέπεια την έντονη διαστρέβλωση της πραγματικής εικόνας των οικονομικών δεικτών, των οποίων η αξιοπιστία εξαλείφεται στο βάθος των χρόνων. Επιπλέον, λόγω του αποπροσανατολισμένου σκοπού των προερχόμενων από παράνομες πηγές εσόδων, εταιρειών ακολουθεί ακριβώς αντίστοιχος αποπροσανατολισμός στην διαδικασία της λήψης αποφάσεων από αυτών που τις διοικούν. Οι αποφάσεις αυτές δεν κατευθύνονται από δεδομένα της εκάστοτε οικονομικής πραγματικότητας αλλά από πρακτικές οι οποίες κρίνονται καταλληλότερες ως προς την διασφάλιση της απόκρυψης της πραγματικής ταυτότητας τους.(TANZI,2002, Τραγάκης, 1996)

Με παρόμοιο τρόπο λαμβάνονται υπόψη και οι επενδυτικές τους αποφάσεις ,οι οποίες δεν εξαρτώνται τόσο από τα οικονομικά κριτήρια ,τα οποία χαρακτηρίζουν ένα κράτος, όσο από την ευελιξία και την χαλαρότητα που τους προσφέρουν τα ισχύοντα θεσμικά και κανονιστικά πλαίσια από τα οποία στηρίζεται το κράτος αυτό. Αυτό έχει ως συνέπεια, τον κίνδυνο δημιουργίας έντονων νομισματικών ασταθειών, συναλλαγματικών κρίσεων, την εμφάνιση φαινομένων υπερπληθωρισμού καθώς και γενικότερη κρίση στο εν γένει τραπεζικό σύστημα ενός κράτους, εφόσον παραμονεύει ανά πάσα στιγμή ο κίνδυνος αιφνίδιων διεθνικών μεταφορών σημαντικών χρηματικών ποσών. Με την τακτική αυτή, επίσης, εντείνεται η έλλειψη εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα μιας χώρας, η οποία αποδυναμώνει ακόμα περισσότερο τις επιμέρους τραπεζικές λειτουργίες, επιφέροντας άσχημα αποτελέσματα ακόμα και στην περίπτωση χρηματοδοτήσεων απέναντι στις νόμιμες συσταθείσες επιχειρηματικές μονάδες, με στόχο την επιπρόσθετη οικονομική στήριξη τους καθώς οι τραπεζικοί μηχανισμοί έχουν χάσει πλέον την πιστοληπτική τους ικανότητα. Στο σημείο αυτό , συνεπάγεται η υπερίσχυση των παράνομων επιχειρήσεων εις βάρος των νόμιμων. (Τραγάκης ,1996)

5.5 ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ <<ΜΑΥΡΟΥ>> ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Το κέρδος από την διακίνηση μαύρου χρήματος , θέλοντας να νομιμοποιήσουν τα κεφάλαιά τους , βρίσκονται σε συνεχή αναζήτηση νέων μεθόδων. Χώρες όπου η οικονομία τους βρίσκεται σε καλή προνομιακή ανάπτυξη με ανεπαρκής ελέγχους από τα οικονομικά κέντρα είναι σημαντικά ευάλωτες και μετατρέπονται σε ελκτικά χρηματοοικονομικά κέντρα.

Είναι επόμενο λοιπόν, όσες οικονομίες βρίσκονται υπό ανάπτυξη να μην αντέχουν πολύ αυστηρά μέτρα κι αυτό να έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι η πρώτη επιλογή συγκριτικά με τις πηγές κεφαλαίων που προσελκύουν. Η υγιή οικονομική ανάπτυξη ενός κράτους απειλείται από την καθυστέρηση δράσης. Όσο καθυστερεί η επιβολή ποινών στην οργάνωση του οικονομικού εγκλήματος , τόσο πιο εύκολη γίνεται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Παρατηρείται ότι η νομιμοποίηση παράνομων εσόδων δεν επηρεάζεται από γεωγραφικά σύνορα με βάση τον διεθνή χαρακτήρα που έχει. Επίσης οι οντότητες που θέλουν να αποφύγουν την φορολόγηση , παραδείγματος χάρη, μεταφέρουν την δραστηριότητα τους σε χώρες όπου επιβάλλονται λίγα έως αδύναμα μέτρα για την μείωση του προβλήματος. Επομένως, μια γενική υποσημείωση που θα μπορούσε να γίνει , είναι ότι τα γεωγραφικά σύνορα για το ξέπλυμα χρήματος παίζουν όλο και μικρότερο ρόλο.

Για μικρό χρονικό διάστημα, μπορεί το αυξανόμενο κέρδος από παράνομες δραστηριότητες να φαίνεται ακίνδυνο και ίσως κάποιες φορές επωφελές, ειδικά σε περιπτώσεις που χρειάζεται άμεση λύση για να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά ελλείμματα που υπάρχουν στην δημοσιονομική διαχείριση και στο ισοζύγιο πληρωμών.

Ωστόσο, η μείωση της εξουσίας των εποπτικών οργάνων οδηγείται σε εξαφάνιση της εμπιστοσύνης προς αυτά και παράλληλα σε μείωση του κύρους των τραπεζών και των λοιπών χρηματοπιστωτικών φορέων. Άρα, συμπεραίνουμε ότι αυτά τα οφέλη τα οποία είναι προσωρινά, στο τέλος πληρώνονται πολύ ακριβά. Ειδικά, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και το κράτος τους κοστίζει πολύ ακριβά και οι συνέπειες είναι οι εξής : α) οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να βρουν πηγές χρηματοδότησης οι οποίες να είναι νόμιμες και β) το κράτος χάνει την πιστοληπτική του ικανότητα με

αποτέλεσμα να μην είναι εύκολη υπόθεση το να δανειστούν από άλλες χώρες ή οργανισμούς.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που αναφέρεται στην παραπάνω περίπτωση είναι αυτό της Κολομβιανής Οικονομίας. Η Κολομβία χαρακτηρίζεται ως χώρα της κοκαΐνης με βάση τις επίσημες στατιστικές μετρήσεις και φαίνεται να έχει πολύ γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης εξαιρετικά εντυπωσιακό τα τελευταία 40 χρόνια. Επίσης, η Κολομβία φημίζεται για τα μέταλλα που υπάρχει στο υπέδαφος της όπως χρυσό, πλατίνα, λιγνίτη και καύσιμα όπως το πετρέλαιο. Τέλος, θεωρείται μία από τις χώρες με τα υψηλότερα επίπεδα οικονομικής υπανάπτυξης γιατί εισρέουν δισεκατομμύρια λόγω του καφέ που εξάγουν αλλά και του λαθρεμπορίου κοκαΐνης όπου προκαλεί διαφθορά στον πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο .

Επίσης, οι διάφορες εγκληματικές οργανώσεις διαθέτουν μεγάλη ικανότητα διεξόδου και μμητισμού γιατί χαρακτηρίζονται από μια δομή η οποία διακρίνεται από ευελιξία ,διεθνικότητα, διασύνδεση, κινητικότητα και όλα αυτά είναι σε μεγάλο βαθμό. Επιπλέον , παρατηρείται ότι μεταξύ των εγκληματικών οργανώσεων εμφανίζεται μια αυξανόμενη τάση συνδρομής όπου μπορεί να διευκολυνθεί και μέσω των διεθνών δομών και της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων τους. Ο στόχος τους είναι το αμοιβαίο κέρδος παρακάμπτοντας τα εμπορικά συμφέροντα και εφαρμόζοντας κοινές πρακτικές λαθρεμπορίου.

Οι επιπτώσεις του ξεπλύματος χρημάτων που επηρεάζουν τον κοινωνικό και πολιτικό τομέα είναι πολύ μεγάλες σε περίπτωση που αφεθεί ανεξέλεγκτο ή δεν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά. Το οικονομικό έγκλημα μπορεί να διεισδύσει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, να προσφέρει προσφιλέσ περιβάλλον για δωροδοκίες αξιωματούχων του δημοσίου και πολλές φορές και ολόκληρων κυβερνήσεων ή να αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο των μεγάλων τομέων της οικονομίας μέσω των επενδύσεων.

Είναι γεγονός ότι πολλοί εγκληματίες για να εξασφαλίσουν την σιωπή και την εύνοια τους, φτάνουν σε σημείο να δωροδοκούν τους αστυνομικούς, τους δικαστικούς, τους δημοσιογράφους, τους τραπεζικούς, μέχρι και τους πολιτικούς. Ο πακιστανός Agha Hasan Abedi ,ιδρυτής τη Bank of Credit And Commerce International που έμεινε γνωστή ως Bank Of Crooks And Criminals International : <<Οι μοναδικοί νόμοι που είναι μόνιμοι είναι οι νόμοι της φύσης. Οτιδήποτε άλλο,

είναι ελαστικό και ευμετάβλητο. Εμείς οι ίδιοι είμαστε ικανοί να μπορούμε να προσαρμόζουμε τους νόμους ανάλογα με τους σκοπούς μας. Οι νόμοι αλλάζουν>>. Από την δήλωση αυτή μπορεί σαφώς να εννοηθεί ότι με τις κατάλληλες κινήσεις, οι νόμοι και οι θεσμοί μπορούν να μετατραπούν προς όφελος των ισχυρών ανά πάσα στιγμή το χρειαστούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6° Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

6.1 Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.

Όπως αναφέραμε και στο πρώτο κεφάλαιο ονομάζεται η οικονομική οντότητα που θεωρείται πως δημιουργήθηκε για ένα συγκεκριμένο σκοπό, συνήθως βραχυπρόθεσμο και δε διαπνέεται από την γενικά παραδεκτή αρχή του συνεχούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Συνήθως , ο όρος αναφέρεται με σκοπό να υποδειχθούν οι επιχειρήσεις που ιδρύονται σε οικονομικά κέντρα με ένα πολύ χαμηλό επίπεδο φόρων που συνήθως βρίσκονται κυρίως σε νησιά και συχνά παρομοιάζονται ως <<φορολογικοί παράδεισοι>> . (Wikipedia.gr)

Η αύξηση των υπεράκτιων εταιριών ήταν πολύ σημαντική και οι λόγοι ήταν οι εξής: α) η διεθνοποίηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών β) η γρήγορη εξέλιξη του διεθνούς εμπορίου γ) η σταδιακή απελευθέρωση των περιοριστικών μέτρων στον τομέα του συναλλάγματος και της διακίνησης των κεφαλαίων στο

σύνολο σχεδόν των αναπτυγμένων χωρών που χαρακτήρισε την μεταπολεμική περίοδο.

Ο λόγος που δημιουργήθηκαν αυτές οι offshore εταιρίες ήταν επειδή ήθελαν να αναπτυχθεί γρήγορα η οικονομία των κρατών αυτών. Τα περισσότερα από αυτά τα κράτη δεν ήταν μεγάλης έκτασης, δεν είχαν κάποιους οικονομικούς πόρους και ούτε είχαν την δυνατότητα να ισορροπήσουν την εθνική και οικονομική τους αυτοτέλεια. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, τα κράτη να καταφέρουν να προσελκύσουν όλο και περισσότερους ξένους επιχειρηματίες, λειτουργώντας ως <<φορολογικοί παράδεισοι>> για την τυπική εγκατάσταση των δραστηριοτήτων τους.

Την τελευταία δεκαετία αναπτύχθηκε στην χώρα μας το φαινόμενο των υπεράκτιων εταιριών. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, για να θεωρηθεί μια εταιρεία φορολογικός παράδεισος θα πρέπει :

1. Να βρίσκεται σε κράτος όπου ο ονομαστικός του φόρος να είναι είτε μηδενικός ή να είναι πολύ χαμηλός
2. Η φορολόγηση να είναι πολύ ευνοϊκή σε συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδημάτων.
3. Να προσφέρει σε κατοίκους τρίτων χωρών φορολογική αμνηστία.
4. Να μην είναι εύκολη η μεταφορά ή η ανταλλαγή πληροφοριών και να μην ορίζει ως απαραίτητη προϋπόθεση την άσκηση ουσιαστικής επιχειρηματικής δράσης των εταιριών που βρίσκονται εγκατεστημένες στο έδαφος τους. Σύμφωνα με τον νόμο(3091/2002 άρθρο 5, παράγραφος 7) στην Ελλάδα ως εξωχώρια ονομάζεται η εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και <<απολαμβάνει>> την ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση της.

Αυτή η νομοθετική τοποθέτηση η οποία είναι η πρώτη ουσιαστική και έχει κριθεί πλέον ως απαραίτητη, καθώς και το φαινόμενο της γρήγορης εξάπλωσης των υπεράκτιων εταιριών είχε λάβει στην χώρα μας εξωπραγματικές διαστάσεις.

6.1.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΙΩΝ.

Η επιλογή της καταλληλότερης δικαιοδοσίας για την ίδρυση της υπεράκτιας εταιρείας μπορεί να είναι απαιτητική και να χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Για να γίνει η επιλογή της δικαιοδοσίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη και να εξαρτάται κυρίως από τους σκοπούς του επιχειρηματία σε σχέση με την υπεράκτια εταιρία. Ωστόσο , τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται επιλογής της καταλληλότερης δικαιοδοσίας πρέπει να εξετάζονται ξεχωριστά σε κάθε περίπτωση, αναλόγως με τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου επιχειρηματία. Τα κριτήρια είναι τα παρακάτω:

- Πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας της δικαιοδοσίας
- Σύγχρονη και ευέλικτη νομοθεσία
- Φορολογικές και άλλες διευκολύνσεις
- Ύπαρξη συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας
- Απόρρητο

Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των υπεράκτιων εταιριών είναι το τρίπτυχο, το οποίο αποτελείται από την εξοικονόμηση χρήματος, την ταχύτητα και την εχεμύθεια.. Ένα από τα πιο κεντρικά σημεία αναφοράς της θεωρίας των υπεράκτιων εταιριών αποτελεί η ανωνυμία του ιδιοκτήτη. Επίσης, όταν οι δικαιούχοι – ιδιοκτήτες μιας υπεράκτιας εταιρίας επιθυμούν εμπιστευτικότητα τότε θα πρέπει να οριστεί μόνο ένας διαχειριστής- αντιπρόσωπος, ο οποίος βέβαια εμφανίζεται και διενεργεί όλες τις συναλλαγές της εταιρίας στο όνομα του , αλλά για λογαριασμό των πραγματικών ιδιοκτητών. Έτσι , στις υπεράκτιες εταιρίες προσφέρονται πολλά νομικά, φορολογικά και οικονομικά κίνητρα , με απώτερο σκοπό την συσσώρευση κεφαλαίων στην χώρα εγκατάστασης της εταιρίας. Πιο συγκεκριμένα, τα καθοριστικά κριτήρια για την ίδρυση και διατήρηση μιας υπεράκτιας εταιρίας είναι τα παρακάτω:

- Η γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος , ελάχιστο απαιτούμενο εταιρικό κεφάλαιο και εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις δημοσιότητας.

- Η σύσταση της εταιρίας μπορεί να γίνει με έναν μόνο μέτοχο.
- Η πλήρης ανωνυμία των πραγματικών μετόχων.
- Η φοροαποφυγή στους τόκους καταθέσεων και στα μερίσματα.
- Η μη ύπαρξη συναλλαγματικών μειώσεων.
- Το τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους.
- Το <<πόθεν έσχες>> το οποίο πρέπει να το αποφύγουν για να αποκτήσουν και να διατηρήσουν τα περιουσιακά στοιχεία. Εφόσον βεβαίως έχει προβλεφθεί η αντίστοιχη εισαγωγή συναλλάγματος στο όνομα της υπεράκτιας εταιρίας.
- Η δυνατότητα μεταφοράς κερδών από χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε δικαιοδοσίες με χαμηλή ή ανύπαρκτη φορολογία.

Τέλος , όπως γνωρίζουμε οι εξωχώριες εταιρίες έχουν συγκεκριμένες δραστηριότητες στην Ελλάδα και οι πιο γνωστές είναι :

1. Αγορά και ανέγερση ακινήτων.
2. Χρηματιστηριακές, χρηματοοικονομικές και εμπορικές συναλλαγές
3. Ναυτιλία και γενικότερα εισαγωγικές και εξαγωγικές δραστηριότητες.
4. Επανατιμολόγηση και τριγωνικό εμπόριο εισαγωγών και εξαγωγών.
5. Εμπορικοί αντιπρόσωποι, συμμετοχές σε ΑΕ και ΕΠΕ στην Ελλάδα.
6. Αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών.
7. Υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις.
8. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
9. Σκάφη αναψυχής, αεροπλάνα
10. Υπηρεσίες πάσης φύσεως.

11. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

6.1.2 ΣΥΝΔΕΣΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΜΕ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ.

Ο θεσμός των υπεράκτιων εταιριών έχει ενοχοποιηθεί σε όλα τα σχετικά επίπεδα τα οποία αφορούν την κάλυψη και νομιμοφανή διακίνηση των παράνομων εισοδημάτων. Το πλήθος προσφερόμενων πλεονεκτημάτων είναι αυτό που συμβάλλει και προκύπτει από την ίδρυση τους. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι εύκολα αντιληπτός ο λόγος για τον οποίο οι εν λόγω εταιρίες θεωρούνται μοχλός ελεύθερης διακίνησης και διευκόλυνσης νομιμοποίησης του παράνομου χρήματος. Έτσι, κρίνεται σκόπιμη η αποφυγή της γενίκευσης της παραπάνω ενοχοποίησης και κατάκρισης της ίδρυσης τους καθώς όπως και σε όλες τις περιπτώσεις, έτσι και σε αυτήν, υφίστανται εξαιρέσεις.

Μία πληθώρα επιλογών προσφέρουν στον ιδρυτή ο οποίος μέσα αυτές θα έχει την δυνατότητα και ευκαιρία να διενεργήσει κατάλληλους ελιγμούς. Οι ελιγμοί αυτοί είναι τόσο χρήσιμοι και σημαντικοί γιατί αυτοί θα τον οδηγήσουν στην επίτευξη του απώτερου σκοπού του. Ο σκοπός αυτός δεν είναι άλλος από το να καταφέρει να διασφαλίσει και να διατηρήσει την ανωνυμία του και να νομιμοποιήσει τα παράνομα εισοδήματά του. Αυτό γίνεται στις περιπτώσεις της κακόβουλης πρόθεσης ίδρυσης τους. (Λεοντάρης,2004).

Η ίδρυση υπεράκτιων εταιριών είναι ο δημοφιλέστερος τρόπος για να επιτευχθεί το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και κυρίως των παραπάνω σκοπών που συνδέονται με αυτό.

Ουσιαστικά , το οικονομικό έγκλημα κινείται σε οικονομικό περιβάλλον. Πιο αναλυτικά η τυποποιημένη στον νόμο αξιόποινη πράξη εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες που έχει το οικονομικό σύστημα γιατί έτσι θα καταφέρει να φτάσει στον σκοπό του ο οποίος είναι η επαύξηση της περιουσίας του δράστη ή και άλλου για τον οποίο αυτός ενεργεί και κατά κανόνα βλάπτει την περιουσία του δημοσίου, των επιχειρήσεων ή των πιστωτών τους, των τραπεζών ή του καταναλωτικού κοινού.

Ωστόσο, υπάρχει και ένα ποσοστό που θεωρεί ότι δεν έχουν όλες οι υπεράκτιες εταιρίες ως στόχο τους να εξαπατήσουν το οικονομικό σύστημα και να καταφύγουν σε παράνομες δραστηριότητες. Εφόσον , το νομικό αυτό σχήμα υφίσταται και το έχει αποδεχτεί το σύνολο της κοινωνίας , θα ήταν αδιανόητο να πιστέψουμε στην ολοκληρωτική κατάργηση του. Εκατοντάδες είναι οι πολυεθνικές εταιρίες στον κόσμο που έχουν ιδρύσει <<φορολογικούς παράδεισους>> σε χώρες όπου έχουν το πιο ήπιο φορολογικό καθεστώς , για μια αποδεκτή φορολόγηση των κερδών τους. Υπάρχουν , όμως χώρες που βρίσκονται σε μαύρη λίστα των Ελλήνων και των Ευρωπαϊκών φορολογικών υπηρεσιών και η εγκατάσταση και δραστηριότητα γραφείων offshore εταιριών από τις χώρες αυτές ελέγχεται αναλόγως. Επομένως , η κοινωνία έχει χρέος να θεσπίσει τους κατάλληλους νόμους για να διασφαλιστεί η ύπαρξη και η λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών και κυρίως με την θέσπιση νόμων θα αποφευχθεί η εκμετάλλευση του εταιρικού αυτού τύπου.

Οι υπεράκτιες εταιρίες για να διατηρήσουν το καθεστώς τους θα πρέπει να απαλλαγούν από την κάθε στίγμα της υποψίας του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και να μην θεωρούνται πλέον παράνομες οι δραστηριότητές τους και αυτό θα γίνει με το να θεωρηθεί σύννομη η λειτουργία τους. Επίσης το πιο σημαντικό από όλα είναι ότι οι offshore εταιρείες θα πρέπει να υιοθετηθούν σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης, οι δύο άξονες της μη εγκληματικής πολιτικής. Το πρώτο επίπεδο είναι της πρόληψης και το δεύτερο είναι της καταστολής. Όσον αφορά το επίπεδο πρόληψης , θα πρέπει ο πραγματικός ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρίας να αποκαλυφθεί και έχει ως υποχρέωση να γνωστοποιηθεί από τις εγχώριες αρχές όπως είναι οι εφορίες ή το χρηματιστήριο. Επίσης, ο ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρείας να έχει αναπτύξει δράση οπωσδήποτε σε κράτος μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης, χωρίς αυτό να επιφέρει φορολογικές επιβαρύνσεις στον ιδιοκτήτη της δεδομένου ότι όπως προελεγχθεί, άλλο είναι η χρήση νομοθετικών επιλογών με στόχο την φοροδιαφυγή και άλλο τέλεση της φοροδιαφυγής , όπως αυτή ρητά απαγορεύεται. Στο δεύτερο και τελευταίο επίπεδο το οποίο είναι αυτό της καταστολής, η επιβολή των οικονομικών συναλλαγών στους μη συμμορφωμένους με τις διεθνείς επιταγές φορολογικούς παραδείσους, είναι ένα βήμα πίεσης και τιμωρίας αυτών που αποκρύπτουν το έγκλημα, προκειμένου να βελτιώσουν την νομοθεσία τους, την υποχρέωση αστυνομικής, δικαστικής και διοικητικής συνεργασίας.

6.1.3 ΕΙΔΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.

Όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως είναι γνωστό , έχουν την υποχρέωση να ελέγχουν την ταυτότητα του εκάστοτε πελάτη κατά τις συναλλαγές μετρητών για να μην προκύπτουν προβλήματα. Εξαιτίας αυτού του λόγου, δημιουργήθηκαν κάποιες ιδιόμορφες εταιρίες οι οποίες μπορούν να καλύψουν αυτές τις ανάγκες όπως να μετατρέψουν ή να αποκρύψουν τα παράνομα έσοδα τα οποία προκύπτουν από το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος.. Οι μορφές αυτών των εταιριών είναι οι ακόλουθες:

- 1) Εταιρία βιτρίνα : ονομάζεται η νομική οντότητα που προσποιείται ότι χρησιμοποιεί νόμιμες ενέργειες. Για παράδειγμα , εταιρίες τέτοιου είδους είναι εκείνες που λόγω του αντικειμένου δραστηριότητας έχουν υψηλό βαθμό ρευστότητας και σταθερά έξοδα, όπως είναι τα εστιατόρια, τα μεσιτικά γραφεία, τα πρακτορεία ταξιδιών και πολλά άλλα. Κύριο γνώρισμα τους είναι η διατήρηση της ανωνυμίας τους και η χρησιμοποίησή τους ως πηγή δικαιολόγησης δαπανών και διαβίωσης και αυτό συμβαίνει επειδή έχουν την ευκολία να μεταφέρουν χρήματα στο νόμιμο χρηματοοικονομικό σύστημα.
- 2) Εταιρίες φαντάσματα: Αυτές οι εταιρίες δεν καταχωρούν ή δεν δημοσιεύουν της εταιρικής τους μορφή αλλά υφίστανται αποκλειστικά ονομαστικά. Τέτοιου είδους εταιρίες γίνονται εμφανής στα φορτωτικά έγγραφα και στις εντολές εμβασμάτων με την ιδιότητα του παραλήπτη ή άλλου τρίτου προσώπου. Έτσι , καταφέρνουν να αποκρύψουν τον τελικό λήπτη των παράνομων χρημάτων.
- 3) Εταιρίες σφραγίδα: αυτές οι εταιρίες συστήνονται εξαιρετικά εύκολα και γρήγορα. Αποτελούνται αποκλειστικά από τα έγγραφα της ίδρυσης και έναν τοπικό σύνδεσμο, συνήθως έναν δικηγόρο, ο οποίος λειτουργεί ως διαχειριστής της και έχει βέβαια μία σειρά από εταιρίες όπου ανά πάσα στιγμή ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει. Αυτή η σειρά εταιριών μπορεί να ειδικεύεται σε διαφορετικά αντικείμενα δραστηριότητας και το θετικό είναι ότι μέσω αυτών των εταιρειών μπορεί να επικρατήσει ή να

διασφαλιστεί η μυστικότητα και η ανωνυμία. Τέλος, ένα άλλο πλεονέκτημα είναι ότι τα χρήματα μεταφέρονται λογιστικά μέσω αλυσίδων τέτοιων εταιριών στο νόμιμο χρηματοοικονομικό σύστημα με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολο να εντοπιστεί το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος από τις διωκτικές αρχές.

4) Συναλλαγές στο χρηματιστήριο: φυσικά ή νομικά πρόσωπα και υπεράκτιες εταιρείες χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές χρηματιστηρίου για να νομιμοποιήσουν τα έσοδα τους από εγκληματικές ή παράνομες δραστηριότητες. Τα προϊόντα του χρηματιστηρίου είναι αρκετά και χρησιμοποιούνται από αυτούς που θέλουν να κάνουν διοχέτευση παράνομων προσόδων. Οι ενδιαφερόμενοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους παρακάτω τρόπους:

- Να Αγοράσουν μετοχές οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χ.Α.
- Να αγοράσουν μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων
- Να κάνουν Τοποθετήσεις σε repos(www.euretirio.com)
- Να Αγοράσουν ομόλογα
- Να συμμετέχουν σε δημόσιες εγγραφές εταιριών που πρόκειται να εισαγάγουν τις μετοχές τους στο Χ.Α.
- Να αγοράσουν παράγωγα προϊόντα του χρηματιστηρίου.

Οι επενδυτικές εταιρίες, οι χρηματιστηριακές εταιρίες, οι εταιρίες λήψης και διαβίβασης εντολών αξιοποιούν όλους τους παραπάνω τρόπους συναλλαγών. Επιπλέον, η έρευνα πάνω στο θέμα του βρώμικου χρήματος έχει αποδείξει ότι δυσχεραίνεται όταν είναι υπεράκτια εταιρία ή φυσικό πρόσωπο ή κάτοικος εξωτερικού ως επενδυτής ή πελάτης χρηματιστηριακής εταιρίας και για λογαριασμό του ενεργεί θεσμικός επενδυτής. Στις περιπτώσεις αυτές, η χρηματιστηριακή εταιρία δεν έχει την δυνατότητα να γνωρίζει το προφίλ του τελικού επενδυτή.

Κύριο γνώρισμα συμπεριφοράς ύποπτης για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος είναι το βραχύβιο της συναλλαγής. Πιο αναλυτικά, εννοούμε ότι δεν πραγματοποιούνται συναλλαγές σημαντικών ποσών για επένδυση αλλά πάρα μόνο για να νομιμοποιήσουν τις συναλλαγές αυτές. Η νομιμοποίηση συντελείται με την πώληση των μετοχών ακόμη και αν με την πώληση αυτή προκύπτουν ζημιές.

Σκοπός των ενδιαφερόμενων του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος δεν είναι να έχουν όφελος από το χρηματιστήριο αλλά να καταφέρουν να επαναταχθούν στους υγιείς οικονομικούς κύκλους.

Κλείνοντας, πρέπει να αναφερθεί ότι τα *repos* ονομάζονται οι συμφωνίες επαναγοράς, δηλαδή είναι οι συμφωνίες μεταξύ ενός δανειστή και ενός οφειλέτη. Ο στόχος τους είναι να πουλήσουν και μετά να επαναγοράσουν κάποιο χρεόγραφο μικρού κινδύνου. Η πιο συνηθισμένη περίπτωση είναι αυτή του έντοκου γραμματίου του Δημοσίου. Ένας οφειλέτης, παραδείγματος χάριν, ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός εκδίδει ένα *repo* κάνοντας συμφωνία να πουλήσει χρεόγραφα σε έναν δανειστή σε μία συγκεκριμένη τιμή. Ταυτόχρονα όμως έχει συμφωνήσει επαναγοράσει τα χρεόγραφα σε μία μελλοντική στιγμή και σε μία συγκεκριμένη τιμή. Η απόδοση του δανειστή είναι η διαφορά μεταξύ των δύο τιμών. Το συμβαλλόμενο μέρος είναι αυτό που καλύπτει τις ανάγκες ρευστότητας του μέσα από τον δανεισμό των χρημάτων, χρησιμοποιώντας ως ενέχυρο ένα χρεόγραφο γνωστής αξίας από το χαρτοφυλάκιο του.

Η συμφωνία μπορεί να εμφανιστεί σαν ένα βραχυπρόθεσμο δάνειο με ενέχυρο κάποια χρεόγραφα ή ως μία κατάθεση προθεσμίας. Η διάρκεια ενός *repo* είναι συνήθως πολύ μικρή δηλαδή από μια νύχτα έως λίγες εβδομάδες, αν και υπάρχουν *repos* μεγαλύτερης διάρκειας. Τα *repos* δεν είναι, συνήθως, διαπραγματεύσιμα στην δευτερογενή αγορά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ ΜΕΣΩ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ:

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα φοροδιαφυγής είναι η δημιουργία μίας <<εικονικής>> εταιρείας με υποτιθέμενο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών.

Έστω ότι η εταιρεία ΑΒ, με έδρα στην Ελλάδα, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της επεξεργασίας και πώλησης οπωροκηπευτικών.

Τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει η εικονική εταιρεία για να καταφέρει να φοροδιαφύγει είναι τα εξής :

- Βήμα 1ο : Δημιουργία μιας εικονικής εταιρείας (π.χ. “CD” Ltd.) σε έναν φορολογικό παράδεισο. Όπως αναφέραμε φορολογικός παράδεισος είναι όταν έχει η εταιρεία αυτή την δραστηριότητα της σε ένα κράτος με πολύ χαμηλό ή και μηδενικό ονομαστικό φόρο. Ο φορολογικός παράδεισος θα

- πρέπει να μην αξιώνει την αποκάλυψη των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου (λ.χ. στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους ή τις Νήσους Κέυμαν).
- Βήμα 2ο : Να ανοίξει έναν τραπεζικό λογαριασμό στο όνομα της εικονικής εταιρείας CD
 - Βήμα 3ο : θα πρέπει να συνάψει εικονική σύμβαση μεταξύ της AB και της “CD” Ltd.. Με βάση την οποία η τελευταία αναλαμβάνει να παράσχει υποτιθέμενες «συμβουλευτικές υπηρεσίες» στην X έναντι ενός σημαντικού χρηματικού ποσού.
 - Βήμα 4ο : θα πρέπει επίσης να υπάρχει Έμβασμα του ποσού που έχουν συμφωνήσει προς στον ελβετικό τραπεζικό λογαριασμό υπό το όνομα της “CD” Ltd.
 - Βήμα 5ο : Τέλος, να εκτυπώσει το καταβληθείς τίμημα για «υπηρεσίες» από το φορολογητέο εισόδημα της εταιρείας AB στην Ελλάδα. Παράλληλα όμως να έχει την δυνατότητα να χρησιμοποιήσει αυτό το ποσό που όπως είδαμε στο βήμα 4^ο βρίσκεται κατατεθειμένο στον ελβετικό τραπεζικό λογαριασμό για περαιτέρω επενδύσεις.

Ένα δεύτερο και επίσης χαρακτηριστικό Παράδειγμα φοροδιαφυγής είναι η δημιουργία εταιρείας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που χορηγεί υποτιθέμενα υψηλότοκα δάνεια

Έστω ότι η εταιρεία W, με έδρα στη Ιταλία (χώρα υψηλής φορολογίας) δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διάθεση οινόπνευματων ποτών .

Τα βήματα της εταιρείας W θα είναι τα εξής :

- Βήμα 1ο : Θα πρέπει να γίνει Σύσταση εταιρείας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (π.χ. “KKK”) σε φορολογικό παράδεισο. Ο οποίος δεν θα πρέπει και πάλι να αποκαλύψει τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου αλλά θα πρέπει επίσης επιβάλλει μηδενικούς ή και ελάχιστους φορολογικούς συντελεστές, μεταξύ άλλων σε εισόδημα από τόκους.
- Βήμα 2ο : θα πρέπει να Συνάψει οπωσδήποτε εικονική σύμβαση μεταξύ της W και της KKK. Η KKK όμως θα χορηγήσει υποτιθέμενο δάνειο στην W με αυξημένο επιτόκιο (πρόκειται κατ’ ουσίαν για «ενδοομιλικό δάνειο»).

- Βήμα 3ο : θα πρέπει να εκτυπώσει τα έξοδα αποπληρωμής του δανείου όπως τόκοι , προμήθεια κ.λπ.) . Συγκεκριμένα θα είναι από το φορολογητέο εισόδημα της εταιρείας W στη Ιταλία.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΩΣ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ;

Με βάση έρευνες έχουν υπολογίσει ότι οι χρηματοοικονομικές ροές μέσω εταιρειών offshore είναι περίπου 7 τρισεκατομμύρια δολάρια . Ένα άλλο δεδομένο είναι ότι μόνο στις ΗΠΑ , οι 500 εταιρίες που έχουν την μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση διατηρούν σχεδόν στα 3 τρισεκατομμύρια δολάρια σε φορολογικούς παραδείσους. Περίπου 200.000 εταιρείες έχουν ιδρυθεί αποκλειστικά στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους και Πάνω 10 δισεκατομμύρια δολάρια ρέουν μεταξύ Βρετανικών Παρθένων Νήσων και Κίνας. Επιπλέον Η Βραζιλία έχει τώρα πια έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου ύψους 4 δισεκατομμυρίων δολαρίων έναντι των κρατών της Καραϊβικής. Η Σιγκαπούρη αποτελεί τώρα πια το τρίτο κράτος παγκοσμίως σε συγκέντρωση ιδιωτικού πλούτου από το εξωτερικό , έπεται του Λουξεμβούργου και της Ελβετίας. Οι Νήσοι Κέμαν έχουν πληθυσμό 47.000 και διαθέτουν ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά συστήματα, το οποίο είναι έρχεται στην θέση σε όλο τον κόσμο (με βάση το ύψος των εισρεουσών καταθέσεων) . Και ένα τελευταίο δεδομένο είναι Τα ‘Panama Papers’ που αποκάλυψαν την εμπλοκή περίπου 15.000 πελατών, συμπεριλαμβάνοντας και 12 αρχηγούς κράτη, με εταιρείες offshore.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η έννοια της εξωχώριας εταιρείας βρίσκεται τις τελευταίες δεκαετίες, άλλοτε με μικρότερη και άλλοτε με μεγαλύτερη έμφαση, στο προσκήνιο του δημόσιου διαλόγου.

Η διασύνδεση αυτή των υπεράκτιων εταιρειών με τη διαδικασία της νομιμοποίησης εσόδων από κάποιες παράνομες δραστηριότητες έχει οδηγήσει το νομικό κόσμο και την κοινή γνώμη σε μια συνειρμική ταύτιση των εταιρικών αυτών σχημάτων με τη διαδικασία του «ξεπλύματος» βρώμικου χρήματος ή με την διενέργεια διάφορων άλλων αξιόποινων πράξεων. Παράλληλα βέβαια έχει καλλιεργήσει στην πλειοψηφία των κρατών του δυτικού κόσμου και μια έντονη καχυποψία αλλά και επιφυλακτικότητα σχετικά με την υιοθέτηση ενός offshore θεσμικού πλαισίου εντός της εθνικής τους επικράτειας.

Οι εξωχώριες εταιρείες προσφέρουν πλήθος πλεονεκτημάτων στον ιδρυτή τους. Για παράδειγμα την απουσία περιουσιακού ελέγχου «πόθεν έσχες», την τήρηση της ανωνυμίας σχετικά με τα πρόσωπα των πραγματικών δικαιούχων, την ευκολία της ίδρυσης, την απουσία των αυστηρών εταιρικών και εν γένει των εποπτικών ρυθμίσεων, έχουν αναδειχθεί ως ένα ιδιαίτερα ελκυστικό «εργαλείο» για την διενέργεια πολλών παράνομων και εγκληματικών δράσεων.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια η δημιουργηθείσα κατάσταση αλλά και το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των offshore δικαιοδοσιών φαίνεται πως έχει διαδραματίσει έναν καθοριστικό ρόλο. Κυρίως στην αδιαφάνεια των αγορών, και στην επιτάχυνση και μεταφορά των οικονομικών κρίσεων προς τις κοινωνικά ασθενέστερες τάξεις. Αλλά επίσης και στη σταδιακή διάβρωση της φορολογικής βάσης των οικονομικά ανεπτυγμένων χωρών.

Αδιαμφισβήτητο όμως πλεονέκτημα που χαρακτηρίζει όλες τις των εξωχώριες εταιρείες είναι ασφαλώς οι μηδενικοί ή και πολύ χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές σε σχέση με το κράτος δραστηριοποίησης, η διάρκεια των οποίων θα διασφαλίζεται με ειδική νομοθετική ρύθμιση για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Υπό το πρίσμα

αυτό λοιπόν και βάσει των φορολογικών προνομίων τα οποία παρέχουν οι υπεράκτιες δικαιοδοσίες, μπορούμε να διακρίνουμε τις κάτωθι κατηγορίες δικαιοδοσιών:

α) είναι εκείνες που έχουν μηδενικό φόρο εισοδήματος ή/και μηδενικό εταιρικό φόρο,

β) είναι εκείνες που έχουν χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές σε κάποιες ειδικές κατηγορίες φόρων. Παραδείγματος χάριν, το αυξανόμενο κέρδος από τους εταιρικούς φόρους. ή/και η χορηγία κάποιων ειδικών φορολογικών προνομίων για ορισμένες μορφές εταιρειών,

γ) είναι εκείνες οι οποίες προβλέπουν την επιβολή φόρων μόνο για τα αμιγώς εσωτερικά (τοπικά) εταιρικά κέρδη. Τα κέρδη όμως αυτά πέρα της δικαιοδοσίας είτε δεν φορολογούνται καθόλου είτε απλά φορολογούνται με τον χαμηλότερο συντελεστή. Στο γενικότερο φορολογικό καθεστώς όλων των υπεράκτιων δικαιοδοσιών πρέπει να συνυπολογιστούν και τα σημαντικά οικονομικά οφέλη. Τα οικονομικά οφέλη προκύπτουν από την ύπαρξη των διακρατικών συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης. Καθώς επίσης πολλές offshore δικαιοδοσίες έχουν υπογράψει σειρά από τέτοιου είδους συμβάσεων με τα ισχυρά κράτη της Ευρώπης και της Αμερικής

Το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς μιας υπεράκτιας δικαιοδοσίας, και σε συνδυασμό με τα ρυθμιστικά κενά που υπάρχουν στην εθνική νομοθεσία στο κράτος δραστηριοποίησης της offshore εταιρείας, έδωσαν τη δυνατότητα σε όλες τις τελευταίες να καταστρατηγήσουν τις όποιες εθνικές φορολογικές διατάξεις, προκειμένου να αποφύγουν την καταβολή του συνόλου των αναλογούντων φόρων.

Οι περιπτώσεις αυτές ώθησαν σταδιακά τον Έλληνα φορολογικό νομοθέτη, έστω και καθυστερημένα, να θεσπίσει μια σειρά από φορολογικά αντικίνητρα, προκειμένου να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι σημαντικότερες απώλειες των εσόδων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι παρούσες αλλά και οι μέλλουσες εξελίξεις, όπως αυτές φαίνεται να σχηματοποιούνται σταδιακά στην ευρωπαϊκή, αλλά και γενικότερα σε όλη παγκόσμια οικονομία, θα αποδείξουν τελικά αν οι φορολογικοί παράδεισοι και οι υπεράκτιες δικαιοδοσίες έχουν την δύναμη να παραμείνουν διαχρονικά στο

απυρόβλητο ή αν θα τρέξουν εξελίξεις δυσμενείς για αυτές υπό την ασφυκτική πίεση των ισχυρών κρατών του κόσμου για την φορολόγηση των «αφανών» κεφαλαίων, αλλά και για τη σταδιακή μεταφορά τους στην πραγματική οικονομία της κάθε αγοράς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

Ελληνική

1. Δουβής Π. (2008), Offshore δραστηριότητες, εκδ. Σταμούλης, Αθήνα
2. Λιγωμένου Α, (2006), Εξωχώριες εταιρίες και φορολογικοί παράδεισοι, Αθήνα, Αρχείο Νομολογίας
3. Μελάς Δ. (2009), Διεθνής Φορολογικός Σχεδιασμός & Υπεράκτιες Επιχειρήσεις, Αθήνα, Εκδόσεις Σακκουλα
4. Μπόλος Α., «Οι εξωχώριες και η Ελληνική Έννομη τάξη», Νομικό Βήμα, 2013
5. Παμπούκης Χ. (2009), Υπεράκτιες εταιρίες στο ελληνικό διεθνές ιδιωτικό δίκαιο, offshore Δραστηριότητες, Pressline, Αθήνα
6. Σαβαΐδου Κ, «Η προσπάθεια αντιμετώπισης της διεθνούς φοροαποφυγής με τις διατάξεις των φορολογικών νόμων 3842/2010 και 3943/2011» Δελτίο Φορολογικής Νομοθεσίας τ. 1471
7. Τσιμπουκίδης Ι. (2013), Εξωχώριες Εταιρείες- Συλλογή Νομοθεσίας – Υπουργικές Αποφάσεις, Αθήνα, Εκδ. Δεδεμάδη

8. Shaxson N. (2011), *Offshore: Τα νησιά των Θησαυρών*, Από μετάφραση Ρούσος Ν. , Μελάς Κ., Αθήνα, Εκδ. Παπαδόπουλος
9. Zucman G. (2015), *Ο κρυμμένος πλούτος των εθνών*, Αθήνα, εκδόσεις Πεδίο και Φ. Κουτεντάκης
10. Βασαρδάνη Μελίνα (2011), «Φοροδιαφυγή στην Ελλάδα: Μια γενική επισκόπηση», *Οικονομικό Δελτίο Τεύχος 35*, Τράπεζα της Ελλάδος
11. Βαβούρας Σ. Ιωάννης(2006), *Οικονομική Πολιτική*, Αθήνα, Εκδ. Παπαζήσης
12. Τάτσος Νίκος (2001), *Παραοικονομία και Φοροδιαφυγή στην Ελλάδα*. Εκδ. Παπαζήσης
13. Κανελλόπουλος Ν. Κωνσταντίνος, «Φοροδιαφυγή στις ανώνυμες εταιρίες: Εκτιμήσεις από τις εισαχθείσες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών», *Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών*, 2002
14. Σαμέλης Βασίλειος (2009), *Offshore Companies - Εξωχώριες Εταιρίες (Δραστηριοποίηση αυτών στην Ελλάδα)*, Εκδόσεις Κορυφή Α.Ε., Αθήνα
15. Κάντζος Κωσταντίνος (2006), «Ελεγκτική-Θεωρία και Πρακτική», εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα
16. Τραγάκης Γ. (1996), *Οργανωμένο Έγκλημα και Ξέπλυμα Βρώμικου Χρήματος*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
17. Λεοντάρης, Μ. (2004). *Έννοια της Εξωχώριας Εταιρείας-Γενικό Λογιστικό Σχέδιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πάμισος

Ξένη

1. Antoine R. (2005), *Trusts and related tax issues in offshore financial law*, London, Oxford university press

2. Belle R., Antoine M. (2002), Confidentiality in offshore Financial Law, London, Oxford University press
3. Phylaktis K.,(1994), The Banking System of Cyprus , London, Palgrave Macmillan
4. OECD (2017), “Revenue Statistics 1965-2016, Special Feature: Complementary Indicators of Tax Revenue”
5. Friedrich Schneider & Ursula Windischbauer (2008), European Journal of Law and Economics
6. IMF (2013), Greece, Selected Issues (IMF Country Report No. 13/155)
7. Drogalas George, Anagnostopoulou Evgenia, Pazarskis Michail, Petkopoulos Dimitrios (2018), «Tax ethics and tax evasion: Evidence from Greece», Scientific Research Publishing
8. Tanzi, V. (2002). The Shadow Economy, Its Causes and Its Consequences. Edited Lecture. Brazilian Institute of Ethics.

Για ελληνικές offshore

<https://www.iefimerida.gr/news/180527/o-hartis-ton-ellinikon-offshore>

<https://www.news247.gr/oikonomia/forologia/oi-ellines-protimoyn-tis-offshore-stis-vretanikes-parthenoys-nisoys-alla-kryvontai-sta-paradeisia-keiman.6574038.html>